

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 127, ЧИСЛО 10, П'ЯТНИЦЯ, 6 БЕРЕЗНЯ 2020 РОКУ

1893

Vol. 127, No. 10, FRIDAY, MARCH 6, 2020

\$2.00

Директор архіву СБУ відвідав Головну Канцелярію УНСоюзу

Під час зустрічі в Головній Канцелярії УНСоюзу (зліва): Директор Галузевого державного архіву Служби безпеки України Андрій Когут, Рома Лісович, Петро Палюх, Стефан Качарай. (Фото: Левко Хмельковський)

Левко Хмельковський

ПАРСИПАНИ, Нью-Джерсі. – Директор Галузевого державного архіву Служби безпеки України (СБУ) Андрій Когут 3 лютого відвідав Головну Канцелярію Українського Народного Союзу і зустрівся з працівниками канцелярії та редакції обох видань УНСоюзу. Гостя з України супроводжував директор Фондації „Прометейс отвіт“ Петро Палюх. Його вітали Президент/Головний виконавчий директор УНСоюзу Стефан Качарай, Головний фінансовий директор/скарбник Рома Лісович, Головний операційний директор/головний секретар Юрій Симчик.

А. Когут народився 1980 року в Під-

волочиську Тернопільської області, закінчив історичний факультет Львівського національного університету ім. Івана Франка, до 2016 року очолював Центр досліджень визвольного руху, координував роботу профільної групи Реанімаційного пакета реформ та керував Електронним архівом визвольного руху.

А. Когут входить до групи експертів, які працювали на декомунізаційними законами, зокрема щодо спрощення доступу до архівів радянських репресивних органів.

Попередній директор Архіву СБУ Ігор Кулик перейшов до Українського

(Закінчення на стор. 15)

Верховна Рада затвердила новий Кабінет Міністрів

Денис Шмигаль (зліва) і Олексій Гончарук. (Фото: Кабінет міністрів)

КИЇВ. – 4 лютого Верховна Рада України звільнила Олексія Гончарука з посади прем'єр-міністра. Проект постанови підтримали 353 депутати на позачерговому засіданні парламенту. Напередодні увечері він подав до Верховної Ради заяву про відставку.

Верховна Рада України 4 лютого на своєму засіданні затвердила склад нового Кабінету міністрів, який представив новий Прем'єр-міністр Денис Шмигаль. За таке рішення проголосували 277 народних депутатів.

До уряду увійшли Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль, Віцепрем'єр-міністр з питань з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Вадим Пристайко, Віцепрем'єр-міністр реінтеграції тимчасово окупованих територій Олексій Резніков, Віцепрем'єр-мі-

ністер, Міністер цифрової трансформації України Михайло Федоров, міністр: внутрішніх справ Арсен Аваков, у справах ветеранів Сергій Бессараб, молоді та спорту Вадим Гутцайт, охорони здоров'я Ілля Ємець, інфраструктури Владислав Криклій, соціальної політики Марина Лазебна, юстиції Денис Малюська, Кабінету міністрів Олег Немчінов, фінансів Ігор Уманський, розвитку громад та територій Олексій Чернишов. Також Рада підтримала внесені президентом кандидатури Андрія Тарана на посаду Міністра оборони та Дмитра Кулеби – на посаду Міністра закордонних справ.

Водночас залишаються без очільників міністерства освіти, економіки, культури.

(Закінчення на стор. 2)

Герої тральщика „Черкаси” відвідали прем'єру фільму

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – 27 лютого художній фільм „Черкаси” було показаний у кінотеатрі „Україна”. Саме на честь Черкас був названий мінний тральщик, історія якого лягла в основу цього фільму. І саме у Черкасах з підтримкою міської ради та обласної адміністрації відбулася зустріч моряків, які проходили службу на мінному тральщику „Черкаси” під час подій, зображених у фільмі.

Довгі оплески, сльози на очах в багатьох глядачів, які прийшли до кінотеатру на прем'єрний показ фільму режисера черкашанина Тимура Яценка. Крім творців воєнної драми, приїхали ще 23 члени залоги легендарного тральщика,

Команда тральщика „Черкаси” перед прем'єрою фільму в Черкасах. (Фото: Олександр Костирко)

виконавці головних ролей Дмитро Сова та Євген Ламах.

Вільних місць у залі не вистачало всім охочим подивитись на кіно історію, яка стала першим фільмом про військово-морські сили України в історії сучасної кінематографії.

Це художній повнометражний фільм про морський тральщик, що був заблокований російськими військами в бухті озера Донузлав під час анексії Криму, та три тижні чинив опір ворогу і став єдиним з дев'яти українських кораблів, що не спустив державний прапор.

Презентуючи фільм, продюсерка фільму Ірина Клименко попередила

(Закінчення на стор. 4)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Вітали Вселенського патріярха

СТАМБУЛ. – 29 лютого у Георгіївському соборі на території Вселенського Патріархату в Стамбулі відбулося Богослужіння з нагоди 80-річчя Вселенського Патріярха Варфоломія. Привітати Вселенського патріярха з Києва прибула українська делегація, у складі Міністра культури, молоді та спорту Володимира Бородянського, заступника Міністра закордонних справ Василя Боднара, голови Комітету Верховної Ради з питань гуманітарної та інформаційної політики Олександра Ткаченка. В. Бородянський передав Вселенському патріярхові вітання від Президента України Володимира Зеленського з 80-річчям. В. Зеленський підкреслив, що Україна пишається зв'язком тисячолітньої давнини, який поєднав її з Константинопольським престолом, і завдяки якому вона стала частиною християнського світу. („Укрінформ“)

■ Телеканали знову стануть доступними

КИЇВ. – 3 16 березня українські телеканали, які нещодавно закодували, і вони стали платними для користувачів супутникових антен, знову стануть доступними. Про це після зустрічі Президента Володимира Зеленського з представниками чотирьох найбільших медійних груп країни, повідомила 28 лютого прес-служба президента. Чотири медіагрупи почали кодувати супутниковий сигнал своїх телеканалів 29 січня. В. Зеленський наголосив представникам каналів, що це питання стосується не лише бізнесу, а й стратегічного захисту інформаційної безпеки України, в багатьох регіонах, особливо біля лінії розмежування, альтернативою закодованим каналам стало російське телебачення. До переліку закодованих потрапили канали, кінцевими власниками яких є компанії, пов'язані із Ігорем Коломойським, Дмитром Фірташем, Віктором Пінчуком та Рінатом Ахметовим. (BBC)

■ Присуджено Шевченківську премію

КИЇВ. – 27 лютого оголосили лавреатів щорічної Національної премії ім. Тараса Шевченка. Її грошова частина – 200 тис. грн., які вручають у шести номінаціях. У номінації література нагороджені Маріанна Кіяновська (вірші „Бабин Яр. Голосами“) і Тарас Прохасько (есеї „Так, але...“). Музика: етногурт „ДахаБраха“, який створив у 2004 році театральний режисер Влад Троїцький. Візуальні мистецтва: Олександр Гляделов з фотопроєктом „Карусель“ – збірка фотографій різних періодів новітньої історії України. Журналістика-публіцистика: Євгенія Подобна „Дівчата зрізають коси“ – збірка розповідей українських жінок, які воювали чи ще воюють на Донбасі. Театральна премія: сучасна українська опера „Йов“ музично-театральної форми „Нова опера“ та вже згаданого режисера В. Троїцького. Кіномистецтво: без переможця. У фінал вийшли два документальні фільми: „Будинок „Слово“ Тараса Томенка і „Какофонія Донбасу“ Ігоря Мінаєва. (BBC)

■ Нові правила виїзду в Росію

КИЇВ. – 3 1 березня поїхати до Росії українці зможуть, лише маючи закордонний паспорт. Це спростить роботу прикордонників, адже інформацію можна буде зчитувати спеціальним пристроєм. Закордонний паспорт обов'язковий лише для українців, які перетинають кордон у напрямку Російської Федерації. Якщо громадянин повертається в Україну з Росії, його пропустять, коли є лише внутрішній паспорт або свідоцтво про народження, якщо йдеться про дітей. (BBC)

■ Затримані рибалки повернулись додому

БЕРДЯНСЬК. – 29 лютого Державна прикордонна служба повідомила про доправлення до Бердянська рибальського судна, яке 14 лютого затримали в Озівському морі російські прикордонники з чотирма громадянами України. 16 лютого Керченський міський суд заарештував на 10 діб громадян України „за незаконний вилов риби“. 25 лютого рибалки вийшли з-під арешту. (Радіо Свобода)

МОВНА ПРОВОКАЦІЯ ТРИВАЄ

Сепаратистська програма – замість української

Олександр Гаврош

Окупація Криму і Донбасу стала можливою ще й через те, що там упродовж 25 років незалежності не розбудовували українську ідентичність, а всіляко її розмивали. Подібну ситуацію тепер спостерігаємо на колишньому Закарпатському державному обласному телебаченні, яке нині доживає свого віку під назвою „UA: Закарпаття“.

З якогось дива півтори десятка років років тому до національних редакцій було прилучено і „русинську“, хоча русини не є національною меншиною в Україні (як і лемки, гуцули чи „малороси“). Щотижня протягом усіх цих років виходить півгодинна програма „Русинська родина“ каліченою, штучною мовою-покручем, намагаючись переконати закарпатців, нібито вони не є українцями. З цього приводу свою стурбованість неодноразово висловлювала закарпатська громадськість, адже ідеологи та активісти неорусинства мають постійний півгодинний етер раз на тиждень (та ще й з повтором) на гроші українських платників податків.

Навіть не знаю чого в такому „державному“ рішенні більше: недбалства чи недоумства? Адже замість того, аби зміцнювати українську ідентичність у складному прикордонному регіоні, її тут розщеплюють, а то й прямо протиставляють іншим українцям. Жодна сусідня країна не допустила б таких проявів ідеологічного сепаратизму на своїх телеканалах. Єдине рятувало ситуацію, що „Русинська родина“ настільки примітивна, що здивитися їй до кінця вимагає великої сили волі. (Кількість переглядів в інтернеті мізерна.)

Днями менеджер „UA: Закарпаття“ Євген Тичина дав розлоге інтерв'ю, в якому розповів про майбутні скорочення на телеканалі. Скорочують все, за винятком програм для національних меншин. В тому числі і далі виходитиме в етер одіозна „Русинська родина“. Цікава виходить ситуація: для кількох тисяч німців чи словаків на обласному телебаченні зарезер-

вовано півгодинну програму на тиждень про життя і потреби національної громади, а для мільйона тутешніх українців такої програми нема! Зате є „сепаратистська“, яка веде ворожу лінію, нібито Закарпаття – це не етнічні терени України. Сам менеджер Є. Тичина заявляє, що закарпатські діалекти – „це не українська мова“. (За такі слова мав би бути негайно звільнений за печерне невігластво, що межує зі шкідництвом.)

Тож якою „мовою“ виходить стільки років телепрограма за бюджетні гроші? А ніякою: „кожен піє, як уміє“, а значна частина гостей говорить добірною українською літературною мовою, бо для них саме вона є природною. То чому ж тоді ця програма – в редакції національних меншин? Хіба закарпатці чуються нацменшиною в Україні?

У цілому світі неорусинство, як і можна було передбачати, йде на спад. Через брак студентів закрилися катедри русинської мови в Польщі та Угорщині (русинського шкільництва там так і не з'явилося). Дві єдині малочисельні русинські школи в Словаччині – на порозі закриття через зменшення учнів. Задумане в цих країнах для розщеплення української меншини політичне русинство виконало свою негативну роль, а тепер буде асимілюватися з державними народами прискореним темпом.

Для чого ж суспільне телебачення розмиває українську ідентичність на Закарпатті? Яка в цьому державна мудрість? Чому його регіональні менеджери настільки не орієнтуються в питаннях мови? Чому не візьмуть консультації у фахівців, адже закарпатські діалекти давно досліджені вздовж і впоперек?

Громадяни України мають рівні права. То чому 20 відс. населення Закарпатської області має на регіональному державному телеканалі свої національні програми, а 80 відс. – не має? Чому закарпатські українці не можуть дивитися в суботу в „прайм-таймі“ на „Українську родину“, яка розповідає про національні традиції, історію, самобутність, видатних

(Закінчення на стор. 11)

Верховна Рада...

(Закінчення зі стор. 1)

О. Гончарук був обраний прем'єр-міністром 29 серпня 2019 року. До цього він очолював аналітичну організацію „Офіс ефективного регулювання“.

Верховна Рада 4 жовтня 2019 року затвердила Програму діяльності уряду, запропоновану О. Гончаруком. Після затвердження програми парламент 12 місяців не може розглядати питання про відповідальність уряду і звільнити його. Звільнення можливе лише у разі, якщо прем'єр-міністр сам напише заяву про звільнення.

О. Гончарук був наймолодшим очільником Кабінету міністрів в історії України. На момент призначення йому було 35 років. Він очолював уряд 188 днів – це один з найкоротших термінів роботи для керівника уряду України.

Під час виступу в парламенті Президент Володимир Зеленський відзначив як здобутки, так і недоліки роботи уряду О. Гончарука: „Цей уряд має здобутки – зниження інфляції, облікової ставки, зменшення ролі держави в економіці країни. Але правда в тому, що сьогодні українцям цього замало. Дійсно, це перший уряд, де немає топ-корупції, але не красти – замало. Це уряд нових облич, але облич замало. Потрібні нові мізки та нові серця. Цей уряд знає, що робити, але знати замало. Потрібно дуже багато працювати. Ми не повинні боятися правди і визнавати помилки. Як тільки ми зануримось у теплу ванну ілюзій, потоне вся країна. Ми постійно чули про економічний стрибок, та є відчуття, що економіка брала розгін, але спіткнулася і ризикує проїхатись обличчям по землі. За цей уряд не соромно, але хотілося б ним пишатись“.

Сам О. Гончарук під час короткого виступу з трибуни парламенту висловив переконання, що попри його відставку „правильний“ курс в розвитку країни збережеться.

Оглядачі, говорячи про причини відставки О. Гончарука, називали проблеми з економічним розвитком, зокрема падіння промислового виробництва, „злив“ запису наради з економістами та фінансистами, на який він говорив про „примітивне розуміння еконо-

мічних процесів“ у Президента В. Зеленського.

Після цього сам О. Гончарук подав заяву на звільнення, але 17 січня В. Зеленський „вирішив дати шанс“ О. Гончаруку та його уряду. Втім, за півтора місяця шанс, схоже, вичерпався.

З огляду на очікувані урядові зміни у Вашингтоні застерігають керівництво України від посилення впливу олігархів, ослаблення співпраці з Міжнародним Валютним Фондом та усунення з влади компетентних фахівців.

Про це 4 лютого розповів колишній радник Міністра оборони США Майкл Карпентер, який тривалий час досліджує ситуацію у Східній Європі, у тому числі в Україні. „Будь-який розворот від угоди з МВФ, будь-який рух у бік політизації у сфері реформи управління державної власності стали би приводами для серйозного занепокоєння“, – зазначив американський експерт.

За його словами, стурбованість викликає можливе усунення з посад справді компетентних людей. „Червоним прапорцем“ може також бути натяк на те, що зі зміною уряду олігархи намагатимуться посилити свій вплив.

Д. Шмигалю 44 роки, він народився у Львові, освіту отримав у Львівській політехніці, а згодом захистив дисертацію з регіональної економіки та розміщення продуктивних сил, стажувався і навчався в Німеччині. У 2009 році пішов на державну службу до Львівської обласної адміністрації, де керував департаментом економіки, інвестицій, промисловості та торгівлі, у 2018 році став директором Бурштинської теплоелектростанції, найбільшого в Івано-Франківській області виробника електроенергії. Це підприємство входить до голдингу Ріната Ахметова, тому Д. Шмигаль інколи називають „людиною Ахметова“. У серпні 2019 року став головою Івано-Франківської облдержадміністрації, а на початку лютого змінив Альону Бабак на посаді міністра розвитку громад та територій.

Згідно з декларацією за 2018 рік Д. Шмигаль заробив 3.5 млн. грн. Родина мала в готівці 115 тис. дол. Дружина Катерина займається дрібним бізнесом у Львові у сфері послуг.

„Укрінформ“, BBC, „Українська правда“

Видано довідник про репресії Росії в Криму

Учасники презентації (зліва): виконавча директорка Центру громадянських свобод Олександра Романцова, адвокат Української гелсінкської спілки з прав людини Максим Тимочко, юрист Регіонального центру прав людини Віталій Набухотний, перша заступниця Постійного представника Президента в Автономній Республіці Крим Дар'я Свиридова, заступник начальника Управління консульського забезпечення, начальник відділу захисту прав громадян та юридичних осіб України за кордоном Департаменту консульської служби України Олена Ялова, голова правління Центру прав людини „ZMINA” Тетяна Печончик, дослідниця Кримської правозахисної групи Ірина Седова. (Фото: Георгій Лук'ячук)

Георгій Лук'ячук

КИЇВ. – До шостої річниці окупації Криму 24 лютого на спільному заході громадської організації „Крим SOS” та Українського кризового медіа-центру відбулася презентація Другої частини звіту „Енциклопедії репресій в Криму з моменту окупації Росією” та дискусія з участю правозахисників та представників органів державної влади.

Перша частина вийшла ще в 2017 році. В другій частині дослідження, яка налічує майже 700 стор., опубліковані оновлені, але далеко не остаточні дані щодо порушень прав людини на півострові. Дослідження ґрунтується на повідомленнях засобів масової інформації (ЗМІ), документах, виданих окупаційною владою, на доповідях правозахисних організацій та опитуваннях свідків та постраждалих від порушень прав людини.

Другий том охоплює період від 20 лютого 2014 року до 31 грудня 2018 року. Енциклопедія містить дані про порушення міжнародного гуманітарного права, незаконні та свавільні проникнення на приватну територію та територію юридичних осіб, а також про обмеження основоположних свобод – свободи слова, свободи віросповідання, свободи спілкування рідною мовою. З отриманням російського громадянства українцям нав'язали обов'язки громадянина Росії, включно зі службою в російській армії.

Укладачі енциклопедії зауважують, що Росія цілеспрямовано змінює демографічну ситуацію на півострові, заохочуючи переїзд до Криму своїх громадян та витісняючи нелояльних громадян України. У зв'язку з репресіями та під загрозою депортації пів-

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Будуть нові „Джавеліни”

КИЇВ. – 29 лютого у Києві привітали контракт, що його уклало Міністерство оборони США на виробництво нової партії протитанкових ракетних комплексів „Джавелін” для України. 28 лютого Міністерство оборони США повідомило про низку контрактів із виробниками на виробництво чи поставки товарів оборонного призначення. Серед них є й контракт із виробником „Джавелінів”, компанією „Raytheon/Lockheed Martin Javelin JV” з Тусону в штаті Аризона, на ці комплекси для армії США і для продажу до 16 країн, серед яких і Україна. Контракти на поставку зі США вже другої партії комплексів Міністерство оборони України уклало протягом четвертого кварталу 2019 року. Йшлося про 150 ракет і 10 пускових установок для них на суму понад 39 млн. дол. Наприкінці 2017 року адміністрація Президента США Дональда Трампа ухвалила рішення про надання Україні летальної зброї, у тому числі протитанкових ракетних комплексів. Тоді йшлося не про продаж, а про військову допомогу США Україні. 1 березня 2018 року Державний департамент США схвалив передання Україні 210 ракет протиракетних комплексів і 37 пускових установок до них на загальну суму близько 47 млн. дол. (Радіо Свобода)

■ Наступний обмін може бути у березні

МІНСЬК. – 1 березня керівник Офісу Президента України Андрій Єрмак та заступник керівника Адміністрації Президента Росії Дмитро Козак обговорили питання взаємного звільнення утримуваних осіб у форматі „всіх на всіх”. А. Єрмак зазначив про намір провести наступний обмін в березні. Учасники зустрічі, представники України та Росії, наголосили, що потрібно продовжувати переговори для повного виконання домовленостей, досягнутих провідниками Нормандської четвірки в Парижі у грудні 2019 року. (BBC)

■ Патріарх Святослав подарував Папі ікону

РИМ. – Патріарх Української Греко-Католицької Церкви Святослав 29 лютого подарував Папі Римському Франциску ікону Пресвятої Богородиці, написану на дошці від скрині для боїв. „Ця ікона є голосом болю України та молитвою за справедливий мир в нашій країні”, — сказав Глава УГКЦ, даруючи ікону Папі. („Укрінформ”)

■ Знайшли прадавні ікони

ТЕРНОПІЛЬ. – 29 лютого ікони, вік яких становить 126 років, знайшли настоятель храму Української Греко-Католицької Церкви в селі Мар'янівка о. Іван Зозуля з старшим братом Петром Костиком та майстрами на горіщі храму, де проводилися ремонтні роботи. Головними фундаторами храму була сім'я Романа та Ксенії Малевичів. („Укрінформ”)

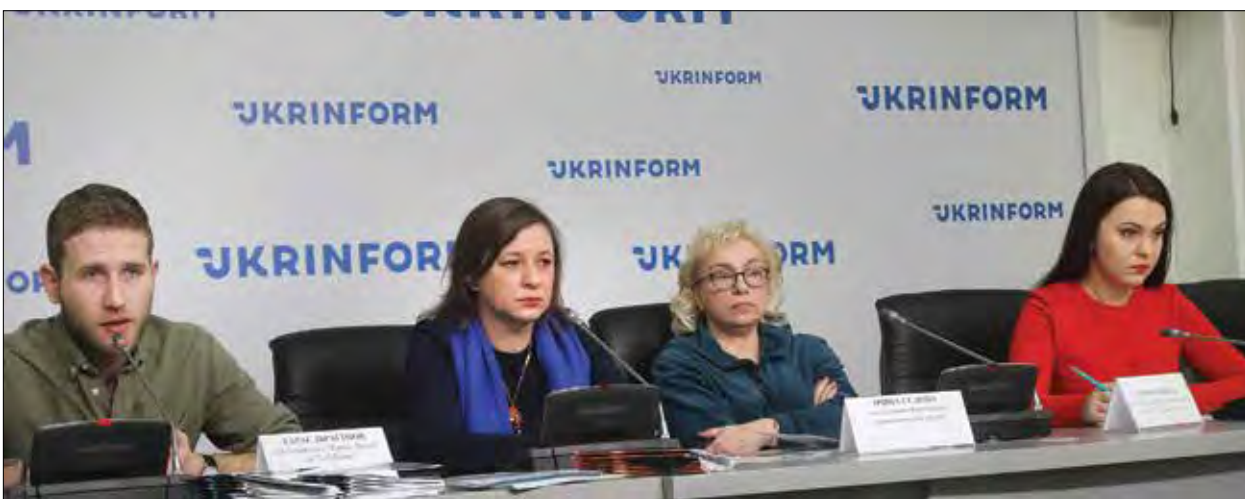
■ Відкрили пам'ятний знак загиблим воїнам

ОДЕСА. – 29 лютого в Обласному територіальному центрі комплектування та соціальної підтримки відкрили пам'ятний знак воїнам Одещини, які загинули під час Другої світової війни, на сході України, у воєнних конфліктах на території інших держав, виконуючи свій військовий обов'язок. Усі вони: молоді й сиві, представники різних часів, народів, релігійних конфесій, відображені на імпровізованій фотострічці, яка є елементом пам'ятного знаку. Голова Регіонального управління військового духовенства „Південь” митрофорний протоєрей Василь Вирозуб провів освячення пам'ятного знаку. Присутні вшанували загиблих героїв хвилиною мовчання та покладанням квітів. („Укрінформ”)

■ Спроба самопалення: чоловік живий

КИЇВ. – 26 лютого під Офісом Президента відбувалося віче медичних працівників під час якого чоловік, який не брав участі у ньому, вчинив самопідпал. Чоловіка забрала карета швидкої допомоги. Він зумів встати після того, як полум'я загасили. Поліція встановлює особу чоловіка. За попередніми даними, він мешкає на Сумщині та мав проблеми з місцевою владою щодо розпаювання землі. (BBC)

Зростає порушення свободи слова в Криму

Під час прес-конференції (зліва): Тарас Ібрагімов, Ірина Седова, Тетяна Рихтун, Тетяна Печончик. (Фото: Георгій Лук'ячук)

Георгій Лук'ячук

КИЇВ. – В „Укрінформі” 21 лютого презентовано інформаційно-аналітичну доповідь про переслідування журналістів і блогерів за весь період окупації Криму. У доповіді використано інформацію Центру прав людини „ZMINA” і Кримської правозахисної групи про ситуацію зі свободою слова в Криму з кінця лютого 2014 року до вересня 2019 року.

Дослідниця Кримської правозахисної групи Ірина Седова, журналіст Тарас Ібрагімов, журналістка-розслідувачка Тетяна Рихтун та голова Центру прав людини „ZMINA” Тетяна Печончик доповіли громадськості про стан справ з свободою слова в окупованому РФ Криму.

За шість років окупації Криму автори доповіді зібрали понад 300 фактів переслідування журналістів і блогерів на півострові з боку представників окупаційної влади й силових структур. Стосовно чотирьох осіб було відкрито кримінальні справи через публікації, де стверджувалося, що Крим належить Україні. Усього відомо

щонайменше 11 кримінальних справ, що мають ознаки політично мотивованого кримінального переслідування за свободу слова. Крім того, окупаційна влада відкрила 13 адміністративних справ, щоб покарати незгодних за висловлення поглядів. Також відомо як мінімум про 47 випадків свавільних затримань.

За шість років правозахисники зареєстрували понад 80 випадків повної заборони на проведення фото- і відеофільмування та щонайменше вісім випадків відмови в доступі до публічної інформації. Незалежна журналістика була майже повністю знищена на півострові протягом перших трьох років окупації Росією. Після цього посилилися переслідування активістів, які поширювали в соціальних мережах проукраїнські та критичні матеріали.

Своїми діями щодо обмеження свободи вираження думок у Криму Росія порушує цілу низку міжнародних стандартів. Частина задокументованої інформації буде використана в подальшому розслідуванні правозахисників, яке готується для подання в Міжнародний кримінальний суд.

АМЕРИКА | СВІТ

■ Зростає число смертей пішоходів

ВАШІНГТОН. — Губернаторська спілка дорожньої безпеки (GHSA) оприлюднила 27 лютого аналізу федеральних і стейтових даних, яка вказує, що число смертей пішоходів на дорогах США зросло на 50 відс. в 2009-2018 роках. Більшість цих смертей трапляються вночі і їхнє число зросло на 67 відс. У 2019 році число смертей пішоходів було 6,590 осіб, що є на 5 відс. вище від 2018 року. У 33 відс. цих випадків пішоходи були в п'яному стані, а в 16 відс. – водії були п'яні. Число смертей пішоходів у США зменшувалося впродовж 30 років аж до 2009 року. Головні причини зросту цих чисел є неухважність водіїв під час розмов мобільними телефонами, важкі авто на дорогах, нетверезий стан пішоходів або водіїв та ходження вночі неосвітленими дорогами. („The Washington Post“)

■ Звільнили в'язнів через вірус

БАГДАД. — Представник юстиції Ірану Голамгосейн Есмаїлі сказав репортерам 3 березня, що Іран тимчасово звільнив понад 54 тис. в'язнів, щоб запобігти поширенню нового коронавірусу в переповнених тюрмах. Всі звільнені пройшли медичну перевірку, яка показала, що вони не є заражені цим вірусом. Вони були випущені за заставою. Це звільнення не стосується до в'язнів, котрі були засуджені більше ніж на п'ять років позбавлення волі. Офіційно в Ірані вже померло 77 осіб, а 2,336 осіб є заражені коронавірусом, хоч аналітики вважають, що дійсні числа є багато вищі. Серед заражених є деякі високопосадовці іранського уряду, між ними Піргосейн Коліванд, голова медичної служби для надзвичайних ситуацій. („MSN“)

■ Опитали думку про НАТО

ВАШІНГТОН. — Дослідний інститут „Пю Рісирч Сентер“ 9 лютого оприлюднив статистику про те, яка є публічна опінія про НАТО серед членів альянсу. Опитування вказало, що пересічно 53 відс. респондентів в 16 країнах-членах позитивно оцінюють НАТО, а 27 відс. негативно. Найбільш позитивну думку мають в Польщі (82 відс.), а найменшу в Туреччині (21 відс.). У США та Німеччині ці цифри є 52 відс. і 57 відс. відповідно. Опитування теж включали трьох нечленів НАТО: Швецію (63 відс. позитивно), Україну (53 відс.) і Росію (16 відс.). За останнє десятиліття позитивна опінія про НАТО найбільше зросла в Україні (19 відс.), Литві (18 відс.) й Польщі (10 відс.), але найбільше зменшилася в Болгарії (12 відс.), Росії (14 відс.), Німеччині (16 відс.) й Франції (22 відс.). Однак, серед країн-членів НАТО лише 38 відс. респондентів вважають, що їхня країна повинна допомогти членові альянсу оборонятися від нападу Росії, а 50 відс. кажуть, що не повинна. Але 60 відс. відповіли, що США боронитимуть члена НАТО від атаки Росії, а лиш 29 відс. думають, що США не зроблять цього. У Великобританії внаслідок виходу країни з Європейського Союзу позитивну думку про НАТО висловили 65 відс. респондентів, порівняно з 62 відс. в 2017 році. („www.pewresearch.org“)

■ Люксембург дає вільний транспорт

ЛЮКСЕМБУРГ. — Починаючи 29 лютого, Люксембург став першою країною в світі, яка надає задармо публічні перевезення. Це рішення впливає на приблизно 40 відс. домашніх господарств країни, заощаджуючи їм близько 100 євро (110 дол.) річно. Робітники, які працюють в ділянці публічної транспорції не знають, який вплив це матиме на їхню працю. Це мале багате князівство Європейського Союзу має 610 тис. населення, але понад 200 тис. жителів сусідніх країн (Франції, Німеччини й Бельгії) працюють в Люксембурзі. Дотепер продаж квитків домашньої мережі транспорції покривав лиш 8 відс. коштів, які становлять 500 млн. євро річно. Недобір тепер покриватиме державна скарбниця. Столичне місто Люксембург має мережу публічної транспорції, але пасажери нарікають, що ще треба багато речей поправити, включно з налагодженням пов'язання з летищем на півночі країни. Міністер транспорції Франсуа Бавш визнав, що „систематичні й постійні інвестиції є необхідною умовою для поширення привабливості публічної транспорції“. („AFP“)

Приїзд залоги тральщика „Черкаси“ 4 квітня 2014 року до Черкас після звільнення з полону в Криму. (Фото: Олександр Костирко)

Герої тральщика...

(Закінчення зі стор. 1)

глядачів: кіно непросте, відверте і незручне. Однак творці фільму не мали на меті сподобатись глядачеві чи показати приклад героїзму. Вони хотіли, аби у тих, хто дивитиметься, виникло бажання продовжувати боротьбу.

Для режисера прем'єра була особлива – він сам черкасець і до кінотеатру прийшли його рідні та друзі.

Одним з консультантів в знімальній групі був старший матрос тральщика Олександр Гутник. Саме він у свій час залишався на зв'язку з журналістами і повідомляв про перебіг російського штурму. Тому на фільм „Черкаси“ ми дивимось саме очима звичайного матроса – безпосереднього очевидця й учасника подій шестирічної давнини. Також кілька матросів зіграли самі себе, а Михайло Воскобойник відтворив у кіно реальну ситуацію, коли корабель намагався пройти крізь російську блокаду. До слова, з рештою залоги тральщика актори, які виконали у фільмі головні ролі, познайомились тільки в Черкасах, просто перед прем'єрою. Кажуть, що мали прекрасну нагоду поговорити про те, що пережили вже спільно.

Після закінчення кінофільму відповідав на запитання командир тральщика Юрій Федаш. Саме під його керівництвом „Черкаси“ протягом трьох тижнів чинили опір ворогу.

„Показано основне: якою низькою була морська культура тоді, наскільки непередбаченим виявились залоги усіх наших кораблів до таких випробувань. Тоді, у 2014-му, військово-морські сили перебували в дуже скрутній ситуації, коли люди мали обирати або забезпечений побут, який обіцяв ворог, або достойне життя в Україні. І таке достойне життя обрали майже 2,800 осіб, які вийшли з Криму й не зрадили присягу. Цей фільм наближає нас до перемоги. Як військової, так і інформаційної“, – зазначив Ю. Федаш.

Під час російського вторгнення в Україну в 2014 році мінний тральщик „Черкаси“ перебував на озері Донузлав. 6 березня 2014 року на виході з бухти Донузлав росіяни затопили два російські кораблі „Очаков“ і „Шахтар“, протягом тижня – ще два старі судна. Таким чином окупанти заблюкували вихід з бухти кораблям України.

20 березня російські військові висунули ультиматум українським військовим про перехід на бік Росії. 21 березня два офіцери, один мічман і дев'ять моряків особового складу написали заяви на звільнення й зійшли з корабля. Решта залоги тральщика відмовились виконати вимоги російських військових та здійснила спробу вирватися з Донузлава, однак вона виявилась невдалою і корабель став на якор, щоб не сісти на міліну. Після цього тральщик став тримати кругову оборону. 23 березня залога здійснила повторну спробу прорвати блокаду. Корабель спробував пройти поміж двох затоплених російських кораблів. Це майже вдалося, однак до них підійшов російський катер і вдарив у бік. Після цього носова частина тральщика опинилася на міліні. Станом на 24 березня після захоплення російськими військовими корабля „Костянтин Ольшанський“ тральщик „Черкаси“ залишався єдиним військовим кораблем на Донузлаві під українським прапором.

25 березня ввечері російські військові захопили корабель. Штурм здійснювався з допомогою двох вертолетів Мі-35 та трьох швидкісних катерів. Він тривав понад дві години. Корабель залишився в Криму. Росія не повернула його Україні. Судно утримують в бухті Стрілецька поблизу Севастополя.

До початку квітня залога тральщика перебувала у Криму, потім повернулася в Черкаси, де на Соборній площі їх зустрічали всім містом. Командира тральщика капітана другого рангу Ю. Федаша міська рада нагородила пам'ятним знаком „За заслуги перед містом“.

Перед входом до кінозали 30 своїх робіт виставили вихованці черкаської художньої школи ім. Данила Нарбута, створених з нагоди прем'єри фільму „Черкаси“. „Діти відтворили своє бачення подій 2014 року“, – розповіла заступник директора художньої школи Анна Алабіна.

Одним з ініціаторів виставки став капітан третього рангу, офіцер Морського командування Військово-морських сил України Олександр Калько: „Ми вирішили, що було б дуже доцільно долучити дітей до морської тематики. Тим більше, що ми живемо в такому місті, де для мистця весь відправний матеріал є: Дніпро, козацьке минуле Черкащини“.

Малюнки юних художників відзначив грамотами командир тральщика Ю. Федаш.

Зустріч залоги тральщика „Черкаси“ 4 квітня 2014 року з жителями міста.

АКТУАЛЬНО

На Кубані переслідують українців

Людмила Іваннікова,
„Слово „Просвіти“

Безперечно, ні в кого не виникає сумніву, що Кубань, Краснодарський край – це Україна. Сотні тисяч козаків з Гетьманщини та Слобожанщини освоювали цей край.

Про Кубань та її діячів написано сотні книжок, статей, брошур, монографій, відзнято художні та документальні фільми, споряджено сотні фолкльорних та етнографічних експедицій. Мова, традиції, звичаї, пісні, які давно уже зникли, там живуть!

Досліджують Кубань наші сучасники: історик і письменник Дмитро Білий, літературознавець і етнограф Віктор Чумаченко, етномузиколог Надія Супрун-Яремко, історик Анатолій Авраменко та інші самовіддані працівники науки і культури.

А як ведеться їм самим на Кубані, чи визнана їхня праця, чи є підтримка держави, братолюбних росіян, в оточенні яких вони живуть? Марно говорити. На Кубані немає жодної української школи, жодної бібліотеки, вчені зазнають переслідування і цькування за своє етнічне походження, за переконання.

2006 року було засновано Краснодарську крайову громадську організацію „Співдружність Кубань-Україна“, яка спільно з українськими вченими проводила міжнародні наукові конференції, видавала збірники „Кубань-Україна: питання історико-культурної взаємодії“. 2009 року її прийняли в Міжнародну асоціацію українців. Та вся ця діяльність не мала жодної державної підтримки ні з боку України, ні з боку Росії, для якої така співпраця була не що інше, як „націоналістичний шабаш“.

Про це неодноразово писав історик А. Авраменко: „Російські чиновники люблять говорити про те, як гноблять росіян в Україні: закривають російські школи, витісняють російську мову з телебачення і таке інше. Але в Україні скрізь є російські школи, а в бібліотеках, книгарнях і кіосках переважає російськомовна література. Водночас на території Росії немає жодної державної української школи, а Бібліотека української літератури в Москві була розгромлена 19 листопада 2007 року. Українські політики також люблять говорити про те, що треба допомагати українській діаспорі, яка зазнає в Росії неймовірних труднощів. Але справа не посувається далі гарних фраз. З 1930-их років на Кубані немає жодної української школи, в бібліотеках знищено всі книжки українською мовою, в книгарнях немає в продажу українських книг, часописів і газет. Українською поки що ще звучать пісні, але, здається, скоро і їх треба

буде перекладати молодому поколінню“.

На жаль, голос Кубані не був почутий в Україні. Але його добре почули у Москві! 2008 року в Ростові-на-Дону несподівано з'явився Центр україністики Південного федерального університету. На противагу вченим-україністам з Кубані, які по 20-30 років працюють на ниві південноросійського українознавства і написали сотні наукових праць, Центр розпочав підготовку різного профілю фахівців по Україні, а дослідників з Краснодар звинуватив у тому, що вони „щільно окупували українську проблематику з суто меркантильних міркувань“, записуються в „етнічні українці“. Були заборонені слова „українці“ та „український“, можна було вживати терміни „слов'янське населення Кубані“, „православне населення“, але ні в якому разі не „українці“. У Центрі доводять, що чорноморські козаки, які стали частиною Кубанського козацького війська, вже в середині XIX ст. не вважали себе українцями, а мова перетворилася на „кубанський діалект“ російської мови.

Проти діяльності центру сміливо й різко виступив проф. В. Чумаченко, за що жорстоко поплатився втратою роботи, здоров'я, а згодом і життя. Це саме переживає зараз і А. Авраменко, відомий в Україні як один із авторів двотомної „Історії українського козацтва“ та книжки „Українське козацтво: мала енциклопедія“, член Наукового Товариства ім. Шевченка (голова Осередку НТШ на Кубані, який фактично вже припинив своє існування), керівник наукового центру Краснодарської регіональної громадської організації „Співдружність Кубань-Україна“.

Він народився 7 жовтня 1955 року у Львові. Батько походив з села Чаплище (поховане на дні Кременчуцького водосховища) і мав козацьке коріння. Мати – донька розкуркуленого Онисима Мазепи із села Мирівка на Київщині, який загинув у концтаборі на Колимі. Учений закінчив історичний факультет Кубанського державного університету, працював на посаді доцента, але за виступи проти діяльності вищезгаданого Центру втратив роботу, залишився без засобів до існування і, уникаючи арешту, чотири роки був змушений жити у Києві, де збирав і досліджував матеріали з історії українського козацтва, у 2014 році отримав українське громадянство.

Однак погіршення стану здоров'я, неможливість вирішити проблеми з постійним житлом в Україні та перевезти туди дружину і сина примусили А. Авраменка у 2015 році повернутися до Краснодар.

(Закінчення на стор. 8)

Видано довідник...

(Закінчення зі стор. 3)

острів покинули щонайменше 43 тис. громадян України, які проживали там на момент анексії. Натомість на територію Криму переселилися понад 500 тис. росіян.

В енциклопедії наводяться приклади порушення права на самовизначення корінного народу Криму – кримських татар. Це порушення виявляється в трьох формах: заборона представницьких органів кримськотатарського народу та переслідування їхніх представників, знищення незалежних кримськотатарських

Презентують другу частину звіту „Енциклопедії репресій в Криму з моменту окупації Росією“ (зліва): виконавчий директор організації „Truth Hounds“ Роман Авраменко, Анастасія Донець та Денис Савченко. (Фото: Георгій Лук'ячук)

ЗМІ та обмеження у використанні кримськотатарської мови. Меджліс кримськотатарського народу Росія занесла до списку заборонених організацій та проігнорувала засудження цього кроку міжнародною спільнотою. Сотні кримських татар зазнали переслідувань за етнічне походження та політичні погляди.

Навчання у школах відбувається виключно російською мовою. Усі 12 незалежних кримськотатарських ЗМІ, які існували на півострові на момент окупації, через переслідування залишили територію Криму.

Дослідження презентували координатор програм „КримSOS“ Денис Савченко і аналітик „КримSOS“ Анастасія Донець. У дискусії брали участь представники Центру громадянських свобод, Української гельсінкської спілки з прав людини, Регіонального центру прав людини, Департаменту консульської служби України, Кримської правозахисної групи та інші.

Заступник директора Офісу зв'язку НАТО в Україні Крістофер Даган повідомив, що країни альянсу поінформовані про порушення, які здійснює Росія на півострові – вбивства, викрадення людей, насильство, арешти, переміщення цивільного населення, тортури, дискримінація кримських татар та українців. Від імени НАТО К. Даган закликав Росію надати доступ міжнародним спостережним місіям до тимчасово окупованого півострова.

АМЕРИКА | СВІТ

■ Майк Помпео: „Крим є Україна“

ВАШІНГТОН. — Державний Департамент США видав 26 лютого заяву до преси під назвою „Крим є Україна“. У ній Державний секретар США Майк Помпео сказав, що Вашингтон тепер „не визнає і ніколи не визнає“ претензії Москви до Криму. М. Помпео сказав, що дата 27 лютого „відмічає шосту річницю намагання Росії анексувати кримський півострів, і Сполучені Штати підтверджують: Крим є Україна“. Державний секретар додав: „Уже шість років Росія продовжує спиратися на брехні та дезінформації у своєму невдалому намаганні злегітимізувати нелегітимне. Її зусилля засуджені на провал“. Він сказав, що світ ніколи не забуде „російську неспровоковану інвазію України“. М. Помпео підкреслив, що „російська окупація Криму та зростаюча мілітаризація півострова є загрозою для нашої спільної безпеки“. Він також згадав порушення людських прав Москвою в Криму, особливо примусовий призов до російського війська майже 20 тис. кримчан. Президент Дональд Трамп 25 лютого підписав екзекутивне розпорядження, яке продовжує ряд санкцій на Росію, які масштабно розширилися за останніх шість років. („Radio Free Europe/Radio Liberty“)

■ США готові допомогти Іранові з вірусом

ВАШІНГТОН. — Державний секретар США Майк Помпео видав заяву 28 лютого, в якій сказано, що США готові допомогти іранському народові у його боротьбі з коронавірусом. Він також закликав іранський уряд „співпрацювати вповні й прозоро з міжнародними допомоговими організаціями та організаціями охорони здоров'я“. Міжнародні спостерігачі турбуються, що дійсне число померлих від коронавірусу є багато вище від офіційного. Перська секція Бі-Бі-Сі, покладаючись на джерела в іранській системі публічної охорони здоров'я, каже, що число смертей перевищує 210 осіб. У Багдаді уряд 28 лютого відкликав щотижневі публічні молитви в столиці й 22-ох інших містах, і закрив школи та університети. Д-р Майк Раєн, екзекутивний директор програми для надзвичайних ситуацій при Всесвітній організації охорони здоров'я, сказав 27 лютого, що коронавірус „увійшов невидимо й непомічено в Іран, отже масштаб заражень може бути ширшим від того, який бачимо. („MSN“)

■ Хуан Гуаїдо повернувся до Венесуели

КАРАКАС. — Венесуельський провідник опозиції Хуан Гуаїдо повернувся в країну 11 лютого після тритижневої подорожі по Європі й Північній Америці, де його вітали провідники чужоземних держав. Понад 50 країн визнають Х. Гуаїдо легітимним президентом країни. Його прийняли в Білому Домі й на Світовому економічному форумі в Давосі, після того як він таємно виїхав з країни, незважаючи на заборону подорожувати, яку наклав на нього соціалістичний уряд Президента Ніколяса Мадуро. Президент називає його маріонеткою Вашингтону, який наклав широкі санкції на уряд Н. Мадуро. Економічний провал Венесуели під урядуванням Н. Мадуро примусив понад 5 млн. осіб емігрувати з країни, створюючи кризу для сусідніх латиноамериканських держав. („Reuters“)

■ Суд видав наказ на арешт президента

ЙОГАНЕСБУРГ. — Суд в Південній Африці видав наказ на арешт колишнього Президента Джейкоба Зуми за те, що він не з'явився перед судом у справі його звинувачення у корупції. Наказ набирає чинності 6 травня, коли має розпочатися судовий процес. Достовірні джерела повідомляють, що Дж. Зума перебуває в Кубі на медичному лікуванні. Національна прокуратура країни вимагає доступу до його медичних карт, щоб перевірити, чи він дійсно лікується. Колишньому президентові закидають, що він брав хабарі від французької компанії озброєння в 1999 році, коли він був заступником президента. Дж. Зума став президентом країни в 2009 році, але мусів зрезигнувати в 2018 році під натиском правлячого Африканського національного конгресу (АНК) серед публічних обвинувачень в безгосподарності та корупції. Ці скандали підірвали авторитет АНК, який править Південною Африкою від закінчення системи апартеїду в 1994 році. („Associated Press“)

Чого чекати від Москви?

Якщо читачеві наш заголовок видасться занадто риторичним, бо, мовляв, це дуже добре і вже дуже давно відомо, то, цілком погоджуючись з таким поглядом, уточнимо: коли чекати від путінської Москви збройного нападу на незалежну українську державу? Бо саме так ставлять питання найкраще поінформовані експерти. Наприклад, український генерал Ігор Романенко, в'яжучи у своїй аналізі актуальні події і явища останніх років і останніх днів у логічний ланцюжок, стверджує, що найгірший сценарій – з військовим вторгненням російських загарбників у три прибалтійські республіки і в Україну – може бути здійснений вже цього квітня, напередодні 75-річчя закінчення Другої світової війни: Володимир Путін, судячи з кремлівської пропаганди, перетворює цю дату у святкування Росії як нібито головного переможця, а відтак у свою власну перемогу – як провідника світового масштабу, новітнього Івана Грозного, новітнього Йосифа Сталіна. Остаточного вирішивши діяти з позиції сили, кремлівський маніяк має намір поставити нерішучий, розгублений Захід перед фактом: Росія своєю збройною потугою здобула собі право на власний розсуд перекроювати політичну мапу світу. В. Путін певний, що для цієї сатанинської гри він обрав дуже відповідний час, й інші великі „гравці“, як от США, Китай – про Європейський Союз вже й мови нема, – змушені будуть схилити голови і прийняти запропоновану Кремлем „другу Ялту“.

До речі, чому цей небезпечний сценарій може початися з прибалтійських республік, а не з України?

З двох причин. По-перше, вони є членами НАТО, й блискавичне підкорення їх, з дуже можливим застосуванням атомової зброї льокальної дії, знеохотить західний оборонний альянс до належної відсічі. По-друге, Литву, Латвію й Естонію не можна затягнути у відновлювану В. Путіним імперію інакше, як збройним шляхом.

Інакша справа – з Україною. Методично нищена ще в царські часи, ледь зовсім не зведена з білого світу в часи совєтські, вщерт просякнута московською агентурою в майже три десятиріччя державної незалежності, вона видається кремлівським завойовникам вже дуже легкою здобиччю. Більше того – в їхніх хворих мізках української нації взагалі нема, а те, що є, Москва зобов'язана негайно рятувати від згубного американського впливу. Це той „аргумент“, яким Кремль сподівається відвернути увагу свого нещасного суспільства від нерозв'язаних економічних, демографічних і соціальних проблем, остаточно одурити російський народ, змусити повірити в цю антиукраїнську неправду, котра неминуче вилізе боком і кремлівським шовіністам, і самому народові.

Покищо ж вони, на подив притомної частини людства, розпаюються у такій брехні, котру й коментувати бридко. Маємо на увазі недавнє (26 лютого) інтерв'ю путінського ідеологічного стратега Владислава Суркова для московського політичного „ток-шоу“ „60 хвилин“, де цей колишній „сірий кардинал“ – тільки ж „сірі кардинали“ колишніми не бувають – втішав свою схиблену на українськості авдиторію, що України нема, буквально: „Є борщ, є Бандера, є бандура, а держави нема і нації нема“. Яке блюзнірство! Ви нищили нашу націю майже 400 років, а тепер кажете, що її нема?

А закінчив В. Сурков закінчив тим, що слід сприймати саме як обґрунтування повномасштабної війни проти України: „Примус силою до братських взаємин – єдиний метод, що історично довів ефективність на українському напрямі“.

Декілька днів до цього подібну маячну висловлював на всю Росію В. Путін. Не соромлячись наукової і культурної громадськості ні своєї країни, ні світу, цей невіглас в інтерв'ю для інформаційного агентства „ТАСС“ впевняв росіян, що Україну вигадали австрійські генерали.

Російська реальність перед нами, як на долоні: якщо Москва вже не приховує, що не має сили вижити без України, то сьогоднішній путінський плян уярмити Україну приведе Росію просто в небуття. А Україна була, є і буде.

ІСТОРІЯ

Парки бережуть минуле нації

Садиба Даховських у селі Леськове. (Фото: Федір Гонца)

Галина Компанієць

Архітектор, старший викладач катедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького Федір Гонца, який свою наукову роботу присвятив паркам Черкащини, розповів, що в Україні немає такої великої програми Національних парків, як у США. Водночас, лише на Черкащині є сім парків загальнонаціонального значення і майже 60 місцевого. Частина з них входить до так званої „Смарагдової мережі“ на європейській мапі.

Та є ще майже 300 унікальних природних об'єктів, які втратили статус парку – тепер це просто ліси, зелені території чи занедбані місця, хоча насправді кожен з них має свою унікальну історію, береже минуле нації.

Черкащина, тодішня околиця Київської і Полтавської губерній, вважалася осередком паркової культури усієї Російської імперії. Оскільки кожен з них ототожнювався з іменем власника тамтешніх земель, радянська влада „подбала“ аби й згадки про парк не залишилися. Вишукані садово-паркові ансамблі колись були окрасою Мошен, Козацького, Леськового, Шполи, Мокрої Калигірки, Тального, Синиці, Великої Бурімки, Ковраю, Будища, Прохорівки.

Відомий в Україні Корсунський парк уособлює три гілки романтизму і створений для молодої людини: його активність передає гомінка вода, спеціально відкриті від зелені скелі, перепади рельєфу, маленькі річки, земляні та водні контрасти – тобто парк динамічний і надхнений.

У Кам'янському парку віє домашнім затишком, сімейними традиціями. Це садиба неординарних особистостей Давидових з європейською освітою. Сюди природно вплили літературні, музичні навчальні моменти. На жаль, після

невдалого повстання 1925 року і заслання Давидових до Сибіру парк зруйнувався.

На Черкащині європейські мотиви творення парків асимілювалися з українською культурою, тож водоспади, альтанки чи скелі поєднувалися з вишневими садами і ставками.

Парки закладали на майже непридатних для господарювання територіях. Але завдяки любові людей до свого краю, надхненню і творчості ці землі ставали справжніми перлинами. Зберігся унікальний замок у селі Леськове і невеликий парк навколо. У 1890 роки на рукотворному озері з'явився Острів Мрій, на лівому березі річки Конели – молодий листяний ліс, а на правобережжі росли сосни. На щастя, замок і парк дожили до нашого часу. До парку їздять туристи, але сама перлина історії і садово-паркового мистецтва покищо не відновлюється.

Передмістя міста Сміли раніше звалася Козеревим, де з кількох хуторів утворилося село, яким опікувалася княгиня Наталія Яшвіль-Філіпсон. Її маєток в Сунках прославився гончарним, шевським, цегельним виробництвом та промислом вишивки. А ось Козерева було для душі. Тут водилися олені, лосі, фазани, цесарки, куріпки та ще безліч звірини, полювати на яку заборонялося. А парк княгині прославився своїми Лебединими озерами. Південні схили парку потопали у зелені: там розкинулися виноградники, великі сади. Після революції княгиня емігрувала до Праги і у свій маєток на Смілянщині більше ніколи не поверталася, хоча прожила ще понад 20 літ.

Великою легендою, сповненою романтизму, містики і таємниць могла б стати історія Мошногір'я. 1819 року граф Михайло Воронцов одружився з Єлизаветою Браницькою.

(Закінчення на стор. 16)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

Fax (973) 644-9510

E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Перші учасники президентських виборів у США

Американські громадяни українського походження, не зважаючи на партійну приналежність, повинні присвятити трохи уваги наступним виборам президента США, бо за всіма контекстами США – це стратегічний партнер України, а Україна і США пов'язані взаємною потребою.

При виборах найважливішою є правдива інформація про кандидатів, щоб орієнтуватися, хто є хто і на яких позиціях стоїть. У перегонах Демократичної партії є сьогодні шість можливих кандидатів. На чолі наразі є сенатор з штату Вермонт Берні Сандерс, який себе представляє соціалістом. Належав до так званої „People's Party“ та перебував свій медовий місяць у 1988 році в СРСР. Його становище до України є жодним і таким воно залишиться.

Прогресивні позиції Б. Сандерса наслідують його сусідка з штату Массачусетс Елізабет Воррен. Однак вона має дуже мало шансів пройти, про-

гравши вибори навіть у своєму сусідньому штаті Нью-Гемпшир.

Залишаються два кандидати: колишній віце-президент Джо Байден з відносним проукраїнським настановленням, хоча не допомагав Україні летальною зброєю, і Майк Блумберг – колишній посадиш Нью-Йорку.

Я хотів би звернути окрему увагу на М. Блумберга, бо він остаточно бодай під оглядом фінансових ресурсів є найбільш спроможним виграти номінацію. Інформації вказують, що він великий багатій з маєтком на 11 цифр, очолює свою фінансову інформаційну службу та був 12 років посадишом хіба найбільш космополітичного міста у світі. На перший огляд М. Блумберг може бути для українців сприйнятливим кандидатом.

Недавно появилася стаття у газеті „Вашінгтон Пост“, яка дає причини до роздумів. Правда, М. Блумберг критикував Президента Дональда Трампа за те, що той підтримує Володимира

Путіна, який втручався у виборчий процес США, а також постійно становить небезпечну і дестабілізаційну силу у світі. Однак в інтерв'ю відомому „Аспен Інституту“ у лютому 2015 року він сказав: „Ніхто не уважає, що Росія повинна була вторгнутися в Україну і намагатися перевертати територію незалежної суверенної держави, однак коли дійсно подумати, щоб Америка зробила, коли б мала сусідню країну, де багато людей бажали б бути американцями. Тексас і Каліфорнію це нагадує? Ми просто пішли і взяли“. Російське захоплення Криму він порівнює з американським захопленням мілітарної бази на Гуантанамо Бей у Кубі.

Далі він подає виправдання поведінки В. Путіна: „Одна з причин чому Путін повівся так як він зробив, це тому, що були намагання поставити НАТО зараз біля кордону Росії. Якщо читаєте російську історію, на її території завжди вторгалися, то є у них

ментальність, що світ хоче їх захопити, а ми зробили це саме, не дозволяючи іншій країні стати обіч нас з своєю зброєю, коли ми зупинили російські ракети на Кубі“.

Ясно, що ці цитати тривожать щодо кандидатури М. Блумберга. З такими поглядами він не може бути президентом.

Демократичні процеси, основою яких є чесні прозорі вибори, діють ефективно, коли виборча спільнота поінформована. Це включає і поінформованість кандидатів до влади. Тяжко було б повірити, що керівник світової фінансової інформаційної служби може бути таким непоінформованим. З іншої сторони завдання громадянського суспільства інформувати та впливати на свою владу. Мабуть, краще це робити поки ці особи не прийшли до влади.

Аскольд С. Лозинський,
Нью-Йорк

Програма ЗУАДК продовжується

Настав час чергового конкурсу „Іду з дитинства до Тараса-2020“. Ця програма Злученого Українського Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК) передбачає виконання творів Тараса Шевченка учнями віком від 12 до 16 років. Метою програми є заохотити дітей до глибинного вивчення творчості Т. Шевченка і вдосконалення володіння українською мовою. Спочатку діти змагаються у деклямації у школах за місцем проживання, згодом у районах, і тоді в областях.

У 2019 році переможці конкурсу вибиралися у Луганській, Івано-Франківській, Миколаївській, Донецькій, Запорізькій та Тернопільській областях.

За талановите та проникливе виконання творів діти були нагороджені поїздкою до Канева та Києва. У травні 2019 року 28 дітей-переможців з Луганської області, у червні 27 дітей з Івано-Франківської, 27 дітей з Донецької, у серпні 28 дітей з Миколаївської та у жовтні 28 дітей з Тернопільської областей вклонились вічній пам'яті Т. Шевченка. Діти з Запорізької області подорожуватимуть навесні цього року.

У Каневі, на місці вічного спочинку поета, юні таланти деклямували вірші та співали пісні, брали участь в екскурсії по музею та парковій території Чернечої гори, милувались краєвидами Дніпра. Опісля переможці конкурсу в столиці побували на Софійській і Михайлівській площах та на Алеї Героїв Небесної Сотні. Поїздка принесла дітям багато знань, радості від спілкування у товаристві ровесників. Поверталися додому повні вражень, якими вони, безумовно, поділяться у своїх домівках.

Тернопільські учні на Чернечій горі у Каневі.

ЗУАДК має надію, що ця програма приверне увагу доброчинців і вони підтримають її цього року. На даний час коштів спонсорства переможців однієї області виносить 2,000 дол. ЗУАДК переважно проводить конкурси в шести або восьми областях кожного року. При бажанні, можна вибирати область спонсорства.

Діти з Івано-Франківської області на могилі Тараса Шевченка.

За додатковими інформаціями щодо підтримки програми просимо звертатися до бюро ЗУАДК: UUARC 1206 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19111. Тел.: 215-728-1630. Електронна сторінка: www.uuarc.org.

ЗУАДК,
Філадельфія

Видали бібліографічний покажчик

З нагоди п'ятиріччя наукової діяльності та літературної творчості Товариства „Опір Західної України“ у співпраці з видавництвом „Лілія“ (Хмельницький) видано Бібліографічний покажчик публікацій Товариства в газеті Українського Народного Союзу „Свобода“ за 2014-2019 роки.

Бібліографічний покажчик налічує 23 публікації. Його безкоштовно розіслано читачам-передплатникам, авторам-дописувачам та меценатам-жертводавцям.

Олег Павлів
Розтоки біля Праги, Чеська Республіка

ЗА ЛИСТОМ ДО РЕДАКЦІЇ

Путін – Володимир чи Владімір?

Левко Хмельковський

З Канади написала до „Свободи“ Євдокія Новосад: „Звертаюся до вас з запитанням, чи правильно називати Владіміра Путіна українським ім'ям Володимир. На жаль, так прийнялося в українських газетах, включно з „Свободою“.

Ця проблема на тлі останніх політичних подій набула певної популярності. Професор Київського національного університету ім. Тараса Шевченка

Олександр Пономарів, мовні пояснення якого вміщує „Свобода“, вважає, що написання російських імен (і прізвищ) без змін є одним із прихованих видів русифікації: „Жодних Владімірів! Я шаную журнал „Український тиждень“, але вони там до ручки доходять – пишуть, наприклад, Барісав. Ну це ж кошмар якийсь“. Він каже, що росіяни ніколи не передаватимуть ім'я Довженка по-українськи Олександр, а напишуть Александр: „І правильно зроблять. Тому ми їхнього Пушкіна

повинні писати Олександр. Треба відтворювати за законами мови, і ми це робимо взаємно“.

Отже, передання російських імен або іншомовних імен за російським зразком є незаперечною ознакою окупації українського інформаційного простору.

Доктор філологічних наук Ірина Фаріон розповіла на Радіо Свобода: „Вже не один список поламали довкола правопису слов'янських імен та прізвищ українською мовою. Близькою до врегулювання цієї правописної проблеми була Національна комісія з питань правопису при

(Закінчення на стор. 18)

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Виступило тріо з Нью-Йорку

Зустріч артистів з шанувальниками після концерту. (Фото: Неля Лехман)

Віра Боднарук

ПУНТА ГОРДА, Флориди. – У театрі у „Military Heritage Museum” 23 лютого відбувся концерт „Manhattan Piano Trio”, в якому виступили скрипалька-українка Соломія Івахів, піаністка-молдаванка Мілана Стрєзова та віолончелістка Софі Шао з Тексасу.

Тріо здобуло велике визнання професійних критиків за час свого

існування, як творча, динамічна молода група в Америці. Тріо вже концертувало у 40 штатах Америки, у престижних музичних залах „Alice Tully Hall”, „Merkin Hall”, „Ravinia Festival”.

У програмі концерту були виконані твори світових класиків музики Йозефа Гайдна, Роберта Шумана, Анатолія Кос-Анатольського, Антоніна Дворжака.

Інститут експонує пам'ятники Голодомору, показує фільми канадського режисера

Оксана Бризгун-Соколик

ТОРОНТО. – В Українському Канадському Дослідно-документальному центрі в Інституті св. Володимира восени 2019 року відкрито виставку: фотографії 53 пам'ятників жертвам Голодомору, встановлені поза Україною з точно поданими місцевостями, датами відкриття, іменами мистців-творців пам'ятників.

Найбільше пам'ятників у Канаді – 12, в Англії – 11. Перший пам'ятник був поставлений в Галіфаксі, Англія, 22 травня 1983 року. Другий (і перший у Канаді) відкрили в Едмонтоні 2 жовтня того ж 1983 року. А далі – Угорщина, Австрія, США, Аргентина, Бразилія і навіть острів Сардинія.

Таблиці з фотографіями поділені на континенти, тільки одна Англія дістала окрему таблицю. Виставку з ініціативи добровольців Центру підготували під проводом Христини Кіллам помічники. Виставка варта оглядин з географічного, мистецького, хронологічного бачення.

В інституті 13 лютого відбувся показ фільму „Марічка” режисера Володимира Васіка – ентузіаста, мрійника. Показ фільму провели в театральній залі з вступним інформаційним словом Тамари Іванович

від Українського музею Канади, філія Онтаріо.

Пластуни табору „Стежки культури ч. 6”, організовані курунем пластунок „Перші стежі”, були відвідувачами кіностудії „Васік” в Ошаві саме в той час, коли у 1973 році фільмували „Марічку”. Ми стали учасниками цього романтично-патріотичного фільму, дія якого відбувається в Україні 1915 року. Фільм присвячений 60-літтю Січових Стрільців. Ми сиділи в гуцульських народних строях коло великої ватри разом зі січовими стрільцями та місцевими селянами. Весело і бадьоро співали коломийки наші таборовики. А тепер на фільмі впізнали декого з тих днів.

Відбулася зустріч з головними героями фільму „Марічкою” – Одаркою Худобою та „Яром” – Юрієм Ємцем, яким з оплесками подаровано китиці квітів. Довго при каві в дружній розмові зала повнилася споминами.

А тиждень пізніше, 20 лютого, ми оглядали фільм В. Васіка „Ніколи не забуду”, дія якого відбувається в Другій світовій війні. У вступному слові представила В. Васіка його племінниця Ірина Дрогобицька. Квітами вітали головну героїню фільму „Оксану” – Роману Дольницьку.

На Кубані переслідують...

(Закінчення зі стор. 5)

А. Авраменко – автор 70 статей у наукових збірниках та журналах, двох бібліографічних показників. Головне наукове досягнення А. Авраменка – понад 150 історичних мап, надрукованих у різних виданнях. Він розробив і надрукував проекти атласів з історії козацтва та історії Кубані.

Та імперія не оцінила таких заслуг. Останньою краплею стала опублікована 2012 року стаття „Деякі наслідки панування комуністичного режи-

му в сучасній Росії та становище української національної меншини”. Навчачи передбачаючи російсько-українську війну, вчений назвав Володимира Путіна агресором, ворогом України і Росії. Відтоді А. Авраменко став ворогом путінської Росії, а також свого оточення.

Видатний учений з 2015 року не може влаштуватися на постійну роботу, живе з сім'єю на межі бідності, грошей не вистачає не те що на лікування, навіть на харчі. Крім того, він катастрофічно втрачає зір, а грошей на операцію немає.

Варто підтримати українських патріотів в Росії!

УНСоюз оголошує приділ стипендій та нагород для студентів на 2020-2021 навчальний рік

Кандидати на стипендії або нагороди мусять:

- Бути активними членами УНСоюзу щонайменше два роки до 1-го червня 2020 року
- Під час останніх двох років, мати полісу мінімальної вартості \$5,000 (не включає поліс Термінового страхування)
- Бути прийнятими на студії до університету в США або в Канаді

Аплікація на стипендію або нагороду від УНСоюзу мусить бути вислана до 1-го червня 2020 року

За точними інформаціями телефонуйте до Головної Канцелярії УНСоюзу або відвідайте сторінку “Наші Пільги” на інтернетній мережі УНСоюзу:

www.UNAInc.org

UNA, Inc.
2200 Route 10
Parsippany, NJ 07054
800-253-9862 ext. 3035

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Філадельфійської Округи

повідомляє, що

Річні Загальні Збори

відбудуться

в середу, 1 квітня 2020 року, о год. 6-й вечора

в Українському Освітньо Культурному Центрі
700 N Cedar Rd., Jenkintown, Pennsylvania 19046

У нарадах зобов'язані взяти участь члени управи окружного комітету, конвенційні делегати, та по два делегати від наступних відділів:

10, 83, 153, 162, 163, 173, 247, 362, 397, 501

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Члени Головного Уряду УНСоюзу

За управу Округи:

Марія Люба Вальчук, Голова
Роксоляна Луців, Секретар

НАУКА

УВАН передала Україні картину Віктора Цимбала „Рік 1933“

Д-р Альберт Кіпа

НЬЮ-ЙОРК. – 21 лютого в Генеральному консульстві України у Нью-Йорку відбулася церемонія передання картини Віктора Цимбала „Рік 1933“ в дар Національному музеєві Голодомору-геноциду в Києві.

Президент Української Вільної Академії Наук (УВАН) д-р Альберт Кіпа передав, а Генеральний консул

України у Нью-Йорку Олексій Голубов прийняв картину для подальшого перевезення в Україну.

Роботу над картиною „Рік 1933“ В. Цимбал завершив у 1936 році. Вперше твір виставлено у 1953 році в Товаристві „Просвіта“ в Буенос-Айресі з нагоди вшанування жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні. Ширша аргентинська публіка побачила картину в жовтні 1956 року в галерії „Розе Маріє“. Це полотно В. Цимбала збирало біля себе гурт глядачів, у тому числі й комуністів, які не лише протестували проти картини В. Цимбала у дискусіях з журналістами, а й учинили

Віктор Цимбал, „Рік 1933“

Віктор Цимбал

Під час передання картини (зліва): Генеральний консул Олексій Голубов і д-р Альберт Кіпа. (Фото: Тамара Скрипка)

бійку, намагаючись заперечити сам факт штучного голоду і винищення українців більшовицьким режимом СРСР, а картину сприймали як наклеп української еміграції. Відтак, картина „Рік 1933“ стала наймогутнішим візуальним виразом тоталітарного комуністичного режиму.

Саме через політичні обставини В. Цимбал у 1960 році переїхав до США. У 1962 році УВАН отримала цей унікальний твір у дар з нагоди 30-ліття Голодомору 1932-1933 років.

Картина В. Цимбала є містично-символічною, бо саме до символізму тяжів мистець у своїй творчості. Він зобразив матір з дитиною, що померли з голоду, як духів у дорозі до

небесного простору. Мистець вдало поєднав реальне з нереальним, чим досягнув вражаючого монументального звучання і драматичного впливу на глядача. З мистецького погляду картина В. Цимбала „Рік 1933“ належить до його вершинних досягнень.

Картина неодноразово експонувалася в УВАН у США з нагоди відзначення найдраматичнішої події в історії України XX ст. Її позичали іншим інституціям з цією ж метою. Через 84 роки після написання цей унікальний мистецький і водночас політичний твір займе чільне місце в Національному музеї Голодомору-геноциду в Києві.

LONG TERM ANNUITIES

**4.00%*
9 YEAR**

**3.75%*
7 YEAR**

**3.25%*
5 YEAR**

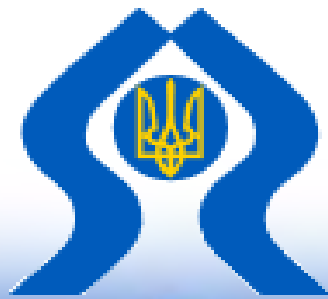
CALL US TODAY!

888-538-2833

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • WWW.UNAINC.ORG

*FIRST YEAR RATE
ALL ANNUITY RATES
SUBJECT TO CHANGE
NOT AVAILABLE
IN ALL STATES

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

IRA
Share Account

***Відкрийте пенсійний рахунок,
щоб забезпечити своє майбутнє.***

3.10% АРУ*

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

КЕРГОНКСОН:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

АСТОРИЯ:

32-01 31st Street
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

ЛІНДІНГБОРСТ:

225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfrelianceny.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfrelianceny.org

**Поза Нью Йорком дзвоніть
безкоштовно: 1-888-SELFREL**

*АРУ Відсотки у річному відношенні з нарахованою дивідендою. Дивіденда 3.05% нарахована денно, може бути змінена.

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

БАЛКІВЦІ, Румунія

Союз Українців Румунії 26 лютого організував у Балківцях конкурс „Свято рідної мови“. Проєкт, ініційований та координований вчительками Анкою Штюбіану та Лекреміоарою Григорчук, увійшов до Календаря позашкільних навчально-виховних подій Сучавського повітового шкільного інспекторату.

Метою проєкту є заохочення учнів української меншини брати участь у різних подіях щодо утвердження культурної ідентичності, яка лежить в основі розвитку майбутнього європейського громадянина. Конкурс включав чотири розділи: есей „Українська мова у моїй школі“, написання власного твору, представлення народного костюму та артистичну програму.

Крім того, 21 лютого Молодіжний ансамбль української пісні і танцю „Задунайська Січ“, та голова комісії з питань освіти Ельвіра Кодря представили Союз Українців Румунії на імпрезі до Міжнародного дня рідної мови.

Члени Молодіжного ансамблю „Задунайська Січ“ також взяли участь у весняному випуску Туристичного ярмарку Румунії, організованому в букарештському виставочному комплексі „Ромекспо“. Вони представляли українські народні танці, народний одяг. („Укрінформ“)

Свято рідної мови в Румунії. (Фото: Союз Українців Румунії)

АНКАРА, Туреччина

26 лютого в Анкарі відбулося засідання Координаційної ради представників українських громад Туреччини (КРУГ) з участю голів та представників 14 українських громадських організацій, які діють в Туреччині.

Промовляли Посол України в Туреччині Андрій Сибіга, Генеральний консул України в Стамбулі Олександр Гаман та Консул України в Анталії В'ячеслав Хоменко. Вони підбили підсумки минулого року, основні та вагомі досягнення, окреслили бачення та пріоритети спільної роботи дипломатичних установ України та громадських організацій в поточному році.

Голова КРУГ Туреччини Олена Топчу, яка в ході зустрічі та за результатами відкритого голосування була переобрана на другий термін, розповіла про найбільш вагомий спільний проєкт, реалізований українськими громадськими організаціями в Туреччині. Це, зокрема, організація та підтримка дітей та членів сімей учасників війни, підготовка подарунків до дня св. Миколая для дітей з сімей учасників війни, участь у міжнародних та регіональних фестивалях в Туреччині.

Під час зустрічі в Анкарі голови та представники КРУГ, дипломати мали можливість спілкуватися з президентом Світового Конгресу українців

Учасники засідання Координаційної ради представників українських громад Туреччини. (Фото: Ольга Будник, „Укрінформ“)

Павлом Гродом, регіональним віце-президентом Наталією Пошивайло-Таулер, очільницею напрямку Східної Європи Вірою Коник та виконавчим директором СКУ Марією Купріяною у режимі відеоконференції. („Укрінформ“)

БУДАПЕШТ, Угорщина

26 лютого з нагоди Дня української культури в Угорщині, у Державній бібліотеці іноземних мов, представили збірку українських казок, яка вийшла в рамках міжнародного проєкту „Дитяча українська казка ХХІ ст.“. Про це повідомила голова Товариства української культури в Угорщині Ярослава Хортяні.

Книга вийшла у світ в Угорщині, за проєктом Уляни Княгиницької, ілюстрації Олександра Гембіка. Організатором презентації виступило Товариство української культури в Угорщині з підтримкою Столичного самоврядування українців Угорщини і Угорської Державної бібліотеки іноземних мов та з участю вихованців Рідної школи (Будапешт). Усі присутні на презентації отримали у подарунок книги „Казковий дивосвіт“. („Укрінформ“)

КОВЕНТРИ, Великобританія

У Ковентрі на Святі Героїнь 25 лютого показали фільм „Жінки Майдану“. Співорганізатори заходу – Організація Українських Жінок (ОУЖ) у Великій Британії, відділ у Ковентрі, Українська громада Ковентрі. Свято відзначилося цікавою програмою, складеною Іреною Барською. Гостей також приго-

Під час представлення збірки українських казок в Будапешті. (Фото: Szlava Huk)

щали ласощами, які приготувала голова ОУЖ у Ковентрі Люба Космірак.

Фільм „Жінки Майдану“ створили Петро Дідула і Ольга Онишко, які працювали над стрічкою протягом всіх подій Майдану і після нього. Фільм був номінантом на фестивалях „Woodstock Film Festival“ і „Culver City Film Festival“. („Укрінформ“)

Учасниці Свята Героїнь у Ковентрі. (Фото: OUZ Coventry)

Сепаратистська...

(Закінчення зі стор. 2)

сучасників? Чому цей час віддали на відкуп сепаратистам, яких більшість населення не підтримує? Чому українська ідентичність має бути в гіршій ситуації на рідному державному телебаченні, ніж будь-яка інша? У таких складних регіонах, як Закарпаття, Одеса,

Буковина, серед національних редакцій обов'язково має бути й українська, яка працюватиме над програмою про місцеву українську ідентичність, створюватиме й поширюватиме відеоконтент власного україноформуючого спрямування.

Керівництву „UA: Суспільне мовлення“ слід перестати ставитися до українців як до безбатченків без роду і племені!

Ужгород

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

З Майдану пішли на війну

Свою історію розповідає Віталій Кузьменко, зліва Юлія Шевчук, справа Майя Москвич та Ігор Галушка. (Фото: Георгій Лук'ячук)

Георгій Лук'ячук

КИЇВ. – 18 лютого в Музеї Майдану на зустрічі, яка відбулася за сприянням Українського інституту національної пам'яті, були незвичайні представники молоді – учасники Євромайдану і Революції Гідності.

Львів'янин Ігор Галушка брав участь у Революції Гідності, ветеран російсько-української війни. Коли він рятував побратима, ворожа куля влучила в голову. Ще два роки тому він не міг навіть поворухнутися, а тепер представлятиме Україну на „Invictus Games The Hague 2020“.

Віталій Кузьменко брав участь у Революції Гідності, ветеран російсько-української війни, член громадської ради при Міністерстві у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України. Під час силового розгону Євромайдану, міліціонери зламали йому руку. Згодом він поїхав на схід захищати Батьківщину від ворога, що підступно напав на неї.

Майя Москвич брала участь у Революції Гідності, а потім пішла добровольцем на війну і служила понад три роки. Після повернення стала першою жінкою-учасницею Націо-

нальної збірної України в міжнародних змаганнях „Invictus Games“ і здобула там золото. Нині вона є засновницею клубу „Archers Birds“.

Юлія Шевчук – учасниця Революції Гідності, парамедик громадської організації „ASAP Rescue“, членкиня Жіночого ветеранського руху. У свої 26 років Ю. Шевчук побувала на Світлодарській дузі, в Авдіївці, околицях Горлівки та Дебальцевого, де працювала парамедиком швидкої допомоги. Війна забрала в неї нареченого з Луганська, який загинув, захищаючи свій дім. 2016 року вона була поранена, коли її медичне авто обстріляли з важкої артилерії. Через отримані травми вона не може повернутися на фронт. Ю. Шевчук закінчила магістратуру з фізичної терапії та реабілітації, хоче повернутися в науку й займатися біотехнологіями.

Модератором заходу, під час якого присутні познайомилися з непересічними учасниками Революції Гідності, котрі продовжили виконання свого громадянського обов'язку на війні з підступним ворогом, була координаторка проєктів Українського інституту національної пам'яті Тетяна Ковтунович.

Революція Гідності – в українській графіці

Директор Національного музею Революції Гідності Ігор Пошивайло (другий зліва) під час презентації видання. (Фото: Георгій Лук'ячук)

Георгій Лук'ячук

КИЇВ. – 17 лютого у столиці презентували мальоване видання „Історія з Майдану. Епізод І“ – першу українську графічну новелу про Революцію Гідності. Це спільна робота Національного музею Революції Гідності, громадської організації „Світарт“, творчої групи авторів з Олександрії Богдана Солов'яна, Микити Губського та Рейхани Аксу, авторки обкладинки Олени Нікуліної, співсценаристки Олександри Статкевич, психолога Алли Герасимович.

Особлива заслуга в появі першої української графічної роботи про Революцію Гідності належить Ігореві Пошивайлові – директору Національного музею Революції Гідності та подружжю Катерині і Павлу Сидоренкам.

(Закінчення на стор. 17)

Подружжя Катерина і Павло Сидоренки під час презентації видання. (Фото: Георгій Лук'ячук)

Фільм створили разом зі США і Канадою

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – В український прокат 30 січня вийшов фільм „Наші котики“, а 12 лютого завершився його показ у міському кінотеатрі „Портал“. Це спільний українсько-канадсько-американський комедійний фільм режисера Володимира Тихого.

Спершу у автора виникла ідея створити серіал і назвати його „Бліндаж“. У 2015 році В. Тихий разом з учасником війни Валерієм Пузиком впорядкували відеоматеріал, змонтували три серії, але жоден телеканал не виявив зацікавлення. Тоді В. Тихий написав сценарій повнометражного художнього фільму „Котик з палаючими очима“, який у червні минулого року фільм став переможцем конкурсного відбору Державного агентства України з питань кіно. Загалом держава спонзорувала близько чверти кінцевого кошторису фільму.

На екран фільм вийшов під назвою „Наші котики“ завдяки зусиллям продюсерів Марка Супруна та Сте-

пана Бандери-молодшого, які через свої кінокомпанії „Bedlam Productions“ та „Banesto Productions“ залучили фонди від приватних інвесторів з США та Канади. Одним з продюсерів стрічки стала колишня керівниця Міністерства охорони здоров'я України Уляна Супрун.

Події фільму розгортаються 2014 року на початку російсько-української війни. За основу взято розповіді бійців Добровольчих військових формувань України та Збройних Сил України про реальні ситуації, що траплялися на передовій. Фільмування тривало три місяці у 2018-2019 роках.

У картині знімалися Станіслав Бжезинський, Віра Климковецька, Дмитро Тубольцев, Ярослав Федорчук, Петро Микитюк, Дмитро Хом'як, Дмитро Ярошенко, який зовсім недавно зіграв роль Василя Стуса. Актор Д. Тубольцев по суті грав сам себе, бо у 2014 році він воював у складі добровольчого українського корпусу „Правий сектор“.

Пам'ятаємо „Небесну сотню“

Під час віча у Кропивницькому. (Фото: Анастасія Дзюбак)

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – 20 лютого, коли шість років тому на Майдані загинула найбільша кількість протестуючих, на центральній площі міста, яка тепер зветься Площею Героїв Майдану, зібралися мешканці на віче пам'яті, аби віддати шану загиблим.

Єпископ Кропивницький і Голованівський Марк Левків відслужив Панахиду. Звучали гімн України і піс-

ня „Пливе кача“. Присутні згадали свого земляка, загиблого у ті дні Віктора Чміленка. До його пам'ятної дошки лягли квіти.

Слово мали координатор тодішнього Кіровоградського майдану Сергій Михальонюк і друг полеглого Олексій Цокалов.

На площі було показано документальний фільм „Чміль“, який створив по свіжих слідах тих подій молодий режисер Ігор Токар.

НОВІ ВИДАННЯ

Життя Шевченка в його щоденнику

„Щоденні записки (Журнал) Тараса Шевченка“. Репринтне видання. Видавець О. М. Третьяков. Черкаси. 2018. 848 стор.

Василь Пахаренко

Побачив світ другий том унікального бібліографічного диптиха. Уже на початку 1920-их років українські шевченкознавці під егідою Всеукраїнської Академії Наук взялися за здійснення амбітного і найважливішого для нашої культури проекту – підготовку „Повного зібрання творів Тараса Шевченка“. Задум був грандіозний – 10 томів. Ініціатором, чільником і найактивнішим виконавцем проекту став академік Сергій Єфремов.

Томи готувалися й виходили не за традиційною хронологічною, а, так би мовити, за просвітницькою логікою. Поетична спадщина Т. Шевченка була на той час добре відомою й широко публікованою, а інші жанри творчої спадщини геніального українця залишалися значно менше вивченими й популяризованими, друкувалися здебільш фрагментарно і з численними редакторськими втручаннями чи недоглядами, без належних наукових коментарів.

Отже, 1927 року вийшов друком четвертий том зібрання („Журнал“), а 1929 року – том третій („Листування“). Проте на той час окупаційна влада перейшла до відкритого тотального знищення українства. Зокрема восьмий том так і не побачив світу, весь проект десяти томника закрито, а більшість його упорядників кинуту до концтаборів. Видані ж третій і четвертий томи вилучено з бібліотек і знищено. Вдалося зберегти лише кілька примірників у спеціалізованих музеях та книгозбірнях.

2013 року видавництво Олександра Третьякова „Брама-Україна“ перевидало том листування, зберігаючи всі до найдрібніших особливості оригіналу. І ось зараз у первозданному вигляді видано том четвертий – „Журнал“.

Свою Шевченкіану С. Єфремов (1876-1939) розпочав ще студентом Київської духовної семінарії з реферату „Шевченко в народних переказах“. Фактично все своє творче життя науковець готувався до видання

повного академічного зібрання творів Т. Шевченка. На жаль, роки роботи над проектом виявилися дуже важкими у долі самого С. Єфремова, як і всієї України.

Після поразки українських визвольних змагань С. Єфремов – один з організаторів Української Центральної Ради і заступник її голови, Генеральний секретар (себто міністер) міжнародних справ уряду УНР – утратив усе. Мусив перейти на нелегальне становище, над ним постійно тяжіла загроза арешту і страти. Комуністична влада намагалася залучити академіка, як і інших видатних діячів, на свій бік, щоб скористатися їхнім авторитетом серед українства. С. Єфремов залишився незламним.

Уважно, вдумливо спостерігаючи за життям, спираючись на численні промовисті приклади й деталі, вихоплені з гущі повсякдення, С. Єфремов робить сумні висновки про те, що нова влада теж чужа, імперська, присутньо вона нічим не відрізняється від старої царської, тільки ще підступніша, жорстокіша, лицемірніша, бюрократичніша.

Позбавлений змоги займатися громадсько-політичною діяльністю, надзвичайно талановитий і дієвий С. Єфремов зосередився на науковій царині.

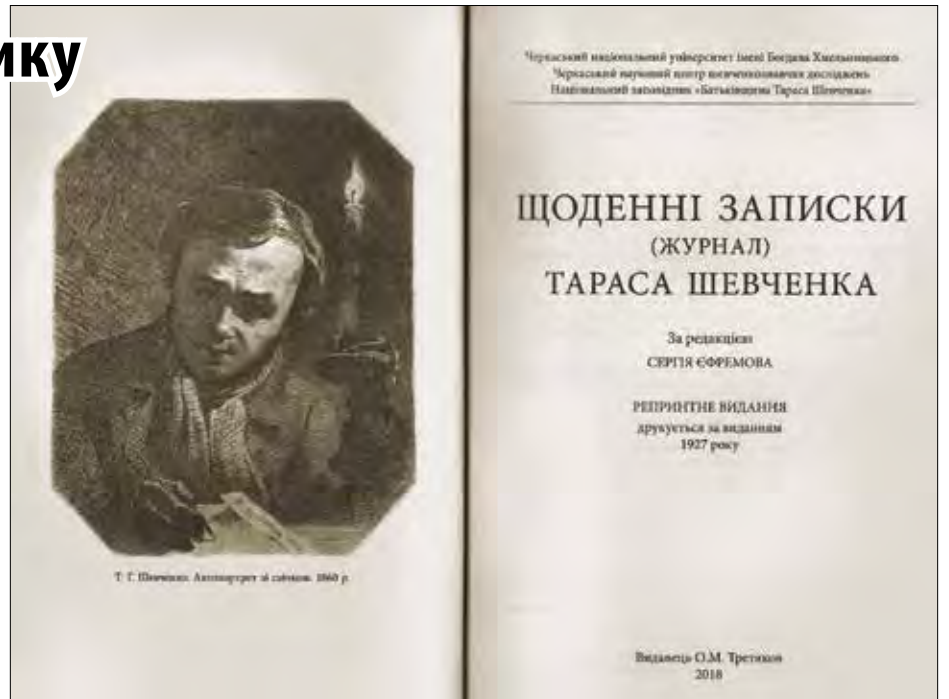
За влучною характеристикою Агатангела Кримського, „лев'ячу частину праці Єфремова захопив собою Шевченко“. Науковець з сумом і відразою констатує потуги нової влади збільшувати Т. Шевченка, цензурувати і фальсифікувати його твори, безсовісно перекручувати ідеї, щоб скерувати його гігантський авторитет на свою користь.

Невигодною раною для С. Єфремова стала доля Шевченкової могили. Він уявляв це святе місце затишним, без зайвої забудови, з безпретензійним меморіалом, який би гармонійно зливався з довколишнім краєвидом, а найголовніше – віддзеркалював би поетові мрії про „сердечний рай“, його ідеал краси й затишку, зрештою його глибинну християнську віру. Проте більшовики зробили це місце іншим, відповідним їхнім ідеалам та пропагандивним цілям.

І це дуже гнітило академіка. Всі наступні переоблаштування цього святого місця, на жаль, тільки потверджують думки академіка.

Прикметний останній щоденниковий запис С. Єфремова 20 липня 1929 року (наступного дня його арештують): „Несподівано для себе їздив на Шевченкову могилу. Сьогодні вернувся. Чудова подорож пароплавом, але про могилу бодай не казати! Новий готель – це срам один... З дикту. А прислалося до його сила людей, яким про Шевченка байдуже. Бруд, неохайність, недбальство, формалізм... Міліція і першим ділом паспорт вимагають. Перевертаються десь, певне, кістки Кобзареві в могилі, на таку наругу дивлячись!“ З цими важкими думками справжній українець попрощався з Україною, зі своїм духовним батьком.

Оригінал „Журналу“ на той час зберігався у Чернігівському музеї. Після безуспішних спроб випросити

Обкладинка видання „Журналу“ Тараса Шевченка 1927 року.

реліквію академік поїхав до Чернігова і два тижні найдокладніше вивчав та копіював рукопис, працюючи щоденно сім-10 годин.

Особливо багато часу, енциклопедичної ерудиції й посидючості вимагали коментарі до „Журналу“, що, як бачите, займають понад 500 сторінок. 432 з них підготував сам С. Єфремов. Окремі його примітки є фактично статтями чи й невеликими монографіями.

Вельми прониклива і ґрунтовна передмова С. Єфремова до IV тому – „Літературний автопортрет Шевченка“. Дослідникові у цій статті вдалося зграйно поєднати культурно-історичний, психологічний і суто філологічний підходи у трактуванні щоденника Т. Шевченка. С. Єфремов, певно, найточніше, найвичерпніше визначив вагомість „Журналу“ для української культури. По-перше, у ньому „з дивовижною щирістю, без страху вводить нас Шевченко в своє „свята святих“ і показує свою чисту дитячу душу, якої не держався життєвий бруд, – навіть серед оргій, чисту і благородну навіть під час занепаду“. По-друге, „зумів він яскраво й виразно відбити в своїх записках болі сучасності, показати обличчя її й ті інтереси, що ними вона жила“. Так що „коли б од Шевченка лишився був самий лишень його журнал, то й тоді автора його можна б поставити було серед визначних свого часу людей“.

Ще один важливий момент: естетично загострений слух досвідченого літературознавця уловив присутність потужної неповторної шевченківської енергетики навіть у цьому прозовому (а не віршовому) та ще й чужомовному творі. Досі у

Шевченкознавстві точиться дискусія про те, якою була першооснова творчого світосприймання поета – просторова, малярська чи звукова, музична. Своє вагоме слово у цій полеміці сказав і С. Єфремов. Він доказово висновує, що в момент творчості Т. Шевченка „віддається підсвідомому потокові звуків“, які заповнюють його уяву.

Привертає увагу й сам науковий стиль академіка – легкий, прозорий, жвавий, без зайвих зарозумілих конструкцій, із вкрапленнями розмовної, емоційно-образної лексики.

На щастя, доля таки „попустила“ С. Єфремову довести IV Шевченків том „до щасливого кінця, як задумано“. Щоправда доходить він вільно до зацікавленого читача аж тепер, через 90 років. Але така самовіддана, титанічна праця, яку звершив академік та його колеги, ніколи не застаріє. Вона завжди залишатиметься живою джерелом для тих, хто прагне пізнавати незглибиме Шевченкове слово.

* * *

З приводу придбання цього тому, а також попереднього тому „Листування Тараса Шевченка“ („Брама-Україна“, Черкаси, 2013, 1,056 стор.) можна звернутися до видавця на адресу: Олександр Третьяков, вул. Слави, кімната 24, Черкаси, 18001 Ukraine. Електронна адреса: book_brama@ukr.net

Василь Пахаренко – український літературознавець, поет, перекладач, публіцист, доктор філологічних наук, професор катедри української літератури та компаративістики Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького.

Репринтне видання „Журналу“ Тараса Шевченка.

DNIPRO LLC.

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ 645 W 1st Ave. Tel.: 908-241-2190 888-336-4776	CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave. Tel.: 973-916-1543	PHILADELPHIA, PA 1916 Welsh Rd., Unit 3 Tel.: 215-969-4986 215-728-6040
--	--	---

Selfreliance
Federal Credit Union

VISA | ПЕРЕКАЗ
БАЛАНСІВ
Без оплати за переказ балансу

1.99%
APR*

→ apply online at SELFRELIANCE.COM

ПРОТЯГОМ 9 МІСЯЦІВ

Switch
&

S A V E

EQUAL OPPORTUNITY LENDER

Заощаджуйте гроші на балансах переведених з кредитної картки іншої фінансової установи на свою Visa® кредитну картку з «Самопоміччя» від 1-го по 31 березня 2020 р.

*APR = Annual Percentage Rate. Visa balances transferred to your Selfreliance Visa® Credit Card from March 1st through March 31, 2020 will receive 1.99% APR for 9 months from date of transfer. Finance charges will begin accruing on date of transfer. After the promotional time frame expires, remaining balance will migrate to the standard APR applicable on Selfreliance VISA® accounts. The current APR is 14.9% for Visa® Classic credit card and 9.9% for Visa® Preferred Rate credit card. For further information, please call toll free 1.888.222.8571. All SFCU loan programs rates and terms are subject to change at any time without notice. All SFCU loan programs rates and terms are subject to change at any time without notice.

Home Office: 2332 W. Chicago Ave., Chicago IL 60622, 773-328-7500

SELFRELIANCE.COM

5000 N. Cumberland Ave., Chicago, IL 60656

773-589-0077

734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106

973-373-7839

26495 Ryan Rd., Warren, MI 48091

586-757-1980

136 E. Illinois Ave. #100, Palatine, IL 60067

847-359-5911

558 Summit Ave., Jersey City, NJ 07306

201-795-4061

11838 Jos. Campau, Hamtramck, MI 48212

313-366-0055

302 E. Army Trail Rd., Bloomingdale, IL 60108

630-307-0079

60-C N. Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981

973-887-2776

7345 Orchard Lake Rd., West Bloomfield, MI 48322

248-487-0330

Директор архіву...

(Закінчення зі стор. 1)

інституту національної пам'яті, щоб працювати над створенням архіву цього інституту, куди увійдуть документи радянських спецслужб 1917-1991 років з-під відомств силових органів, в тому числі СБУ, відповідно до закону „Про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років“.

На зустрічі А. Когут розповів, що перше масове знищення документів репресивних документів відбулося після смерті Йосифа Сталіна, коли, за оцінками дослідників, знищили найбільший масив документів. Після цього інші політичні зміни тягнули за собою нові зачистки архівних матеріалів. У 1990 році теж було видано накази, які дозволяли знищувати такі документи. В результаті справи 1960-1980-их років були знищені, до Росії був вивезений архів внутрішніх військ НКВД про „загороджувальні загони“ і боротьбу з УПА.

Київський архів КГБ – це республіканське управління, тобто копії всіх справ або відразу йшли в Москву, або виписувалися з Києва в міру потреби у робочому порядку. У Києві збереглося понад 224 тис. одиниць зберігання і ще понад 700 тис. – у регіонах. Загалом архів СБУ було створено у 1994 році. І лише в 2011 році архів було виділено як окрему установу. Архів зберігає документи про події минулого. Фактично все, що бере початок у 1917-1918 роках і завершується у 1991 році.

Сучасні справи, котрі веде СБУ, спочатку зберігаються там, де їх вели, потім їх виносять на розгляд експертно-перевіральної комісії, котра діє при архіві, і ця комісія вже визначає, чи справа містить історично-культурний інтерес і чи варто передавати її на постійне зберігання до архіву. Але місця на зберігання актуальних справ СБУ у архіві просто немає, розповів А. Когут.

Читальна зала теж замала для відвідувачів. З прийняттям „Закону про доступ“ кількість звернень за архівною інформацією в Архіві СБУ зросла на 46 відс., більшість із них — щодо розшуку репресованих родин. Також значно зросло число чужинських дослідників, зокрема з США. Щороку архів відвідує

3,500 осіб. Більшість тих, хто звертається до архіву, шукає дані про родичів, пояснив А. Когут.

Це вже онуки-правнуки репресованих. Були випадки, коли вони намагалися дізнатися про усіх репресованих з свого села. Тепер з документами спецслужб цілком реально ознайомитися. Якщо обґрунтувати свій запит, можна отримати справу, яка цікавить, у стислі терміни. Про те, як це зробити, є детальний інструктаж на інтернет-сторінці СБУ. Архів СБУ відкритий для всіх, усі мають право працювати з документами – і українці, і чужинці.

Уже підписані меморандуми та угоди з Фінляндією, Литвою, Польщею, Чехією, Угорщиною про архіви репресивних органів. Також архів співпрацює з академічними установами Німеччини, Франції, США, Канади, має спільні проекти. „Десять ми звертаємося першими, десять звертаються до нас. По-різному відбувається“, – сказав А. Когут.

Усе ж архів СБУ є досить добре обладнаним. Закон про доступ до архівів репресивних органів передбачає, що має відбуватися оцифровування за рахунок державного бюджету. Але у різних архівах є різний стан справ і з матеріально-технічним забезпеченням, умовами зберігання, кадрами. Якщо говорити загалом про архівну справу, то в Україні ще дуже сумно.

Є ще одна проблема. На початку 1990-их років була знищена не тільки частина справ, а й довідкове забезпечення, яке дозволяло швидко знаходити, що де лежить. Тепер потрібні певні індекси, покажчики, програмне забезпечення, яке дасть можливість зрозуміти, що вже нацифрували. Усе знову впирається у гроші. СБУ на своє забезпечення отримує гроші лише від держави. А держава несе моральну відповідальність за те, щоб громадяни мали можливість ознайомлюватися з усіма документами безоплатно. Особливо, коли йдеться про архів, який пов'язаний з репресіями та порушеннями прав людини.

А. Когут докладно зупинився на архіві репресій: „Відомо про величезні числа убитих під час Великого терору, починаєш гортати справи розстріляних, а там лише три-чотири документи — постанова про заведення справи, протокол допиту, постанова про розстріл і все. Діяла тоталітарна машина, в якій визначали квоти на „ворогів народу“,

Президент/Головний виконавчий директор УНСоюзу Стефан Качарай та Головний фінансовий директор/скарбник Рома Лісович показують Андрієві Когутіві історичні картотеки членів Українського Народного Союзу. (Фото: Левко Хмельковський)

кількість тих, кого потрібно було репресувати. При цьому від людини не залежало нічого. На неї навіть могло не бути жодного доносу. Уявлення про те, що всіх заарештовували за доносами, — правильне, але правильне частково. Так, доноси були, але вони не були визначальними“.

А. Когут сказав, що в Україні кількість жертв, постраждалих чи загиблих від комунізму, на сьогодні не встановлена. Це пов'язано в першу чергу з чистками в архівах. Тобто нанесено удар по базі, на основі якої робляться ті чи інші підрахунки. Але справа не в цифрах, а в цілях і методах. Коли говорити про визнання комуністичного режиму тоталітарним, то вимірювати його злочини у кількості загиблих узагалі є некоректним. Бо навіть якби загинула сотня людей, але було доведено, що їхня

смерть сталася внаслідок спланованих дій, цього вже достатньо, щоб визнати Голодомор геноцидом.

А. Когут розповів про видання архіву СБУ. 2018 року видано книгу про репресованих міністрів УНР „Горе переможеним“. Разом з Інститутом національної пам'яті випущено книгу „Тріумф людини. Українці в нацистських і радянських концтаборах“, каталоги кількох виставок – про УПА, Чорнобильську катастрофу. Зараз готується збірник документів про кримськотатарський рух.

А. Когут подарував нові книги до бібліотеки „Свободи“, а йому подарували щойно виданий „Альманах УНСоюзу на 2020 рік“, довідник „Цвинтар Церкви-пам'ятника св. Андрія Первозваного у Савт-Бавнд-Бруку, Нью-Джерзі“ та книгу „Ukraine Lives!“, видану „Українським тижневиком“ („The Ukrainian Weekly“).

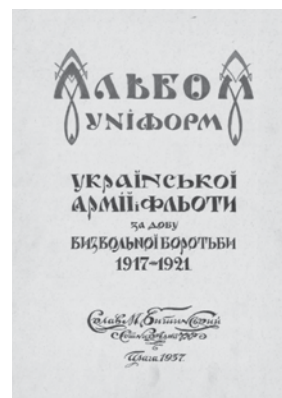
Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці

запрошує на доповідь

Юрія Савчука

Кандидата історичних наук, старшого наукового співробітника Інституту історії України НАН України стипендіата ім. Фулбрайта 2019-2020 рр.

«Альбом уніформ Української армії і фльоти за добу Визвольної боротьби 1917-1921» Миколи Битинського: мистецький, геральдичний та історичний аспекти»

В суботу, 14 березня 2020 року, о 5-й годині по пол.
в будинку НТШ
63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

Повідомляємо, що Річні Загальні Збори Фондації Українського Вільного Університету відбудуться в суботу, 28 березня 2020 року, о 2-й годині пополудні у приміщенні Фондації при 136 Друга авеню, кімната 501, у Нью Йорку.

У програмі – звіти, дискусія, зміни до Статуту ФУВУ і Правильника Літературно-Наукового Конкурсу, вибір нових керівних органів.

Запрошуємо членів, симпатиків і гостей.

За Управу ФУВУ

Аскольд Лозинський
голова

Стефан Слуцький
секретар

Парки бережуть...

(Закінчення зі стор. 6)

кою і на посаг отримав її мошенський володіння. Цей гористий край в оточенні боліт вразив вельможу первородною дикістю краєвидів, тож граф надумав закласти у своїх нових володіннях найбільший у Європі парк. Уся заповідна територія простягалася аж на 27 кілометрів, а одних лише алеї для прогулянок верхи передбачили аж 56. Палац М. Воронцова мав три поверхи з 80-ма гостьовими кімнатами, велику бібліотеку, колекції живопису та старожитностей. У жовтні 1919 року маєток був пограбований, пожежа та вибух довершили справу. Тварин, які жили у звіринці, вбили і з'їли червоноармійці. Від величного палацу залишилися самі стіни. Колишній парк дотепер занедбаний.

Своїми пейзажами біля Сули славилася Велика Бурімка. На території понад 100 гектарів було закладено парк, у якому було 20 алеї для піших і кінних прогулянок. Південніше палацу знаходився великий шпалерний сад і оранжерея. Після 1917 року парк занепав, згодом зруйнували увесь маєток. Його залишки остаточно зникли лише у 1970-их роках. Єдине, що відносно вціліло – стайня, яку тепер намагаються реставрувати небайдужі до історії краєзнавці.

Синиця – невелике, але дуже мальов-

ниче село на Христинівщині. Колись тут росли дерева, побачити які можна лише у Криму. Стефан Єловецький заклали тут парк, а барон Микола Корф, опікуючись парком, завіз сюди тюльпанове дерево, сосну Веймутова, пірамідальний дуб, модрина, платан, кримську сосну і посадив дивовижний сад, який вражав уяву небаченими тут раніше плодами. На жаль, історія повторилася: парк у Синиці поглинули криваві події першої половини XX ст. Дотепер частково збереглися замок, два кам'яні будинки, арковий міст, ставок з острівцями, головна брама та цегляний мур.

Парк у черкаському мікрорайоні Соснівка існував аж до 1980-их років. Тепер у лісі залишилися тільки окремі доріжки, сходи, частина фонтану, половина скульптури ведмеда. А навколо масово вирубують ліс і будують сучасні дороги котеджів.

Занедбаний і парк у районному центрі Лисянка. Про це унікальне творіння писав Михайло Старицький у романі „Старі орли“, згадував, як козаки брали Лисянський замок, описав свято Нептуна в парку. Враження від приїзду до Лисянки і прогулянки мальовничими алеями старого парку занотував у своїх щоденниках Пантелеймон Куліш. Зараз на цьому місці – людські городи, а про унікальний історичний парк нагадують лише частково збережені дерева. Чи буде відновлено історичний парк – невідомо.

Така ж доля і у знаменитого колись парку села Козацьке, недалеко від села Шевченкове, батьківщини Тараса Шевченка. Село Козацьке дісталось у спадок Варварі Енгельгард (у заміжжі Голіциній). Голіцини заклали тут парк із каскадом ставків,

Парк „Дарівка“ у Шполі. (Фото: Федір Гонца)

до яких веде довга і пряма алея, обабіч прикрашена деревами. Парк дуже великий, оскільки там умовно є три парки, які злилися в одне. Нині дендропарк у Козацькому площею 51 гектар оголошено пам'яткою садово-паркового мистецтва державного значення.

У XIX ст. з'явилася нова гілка українських підприємців-меценатів (Антоновичі, Симиренки, Яхненки), які теж закладали парки, але вже на зовсім інших традиціях: українського стилю і за українські гроші. Розповідає Ф. Гонца: „Взагалі, парки – це історія не одного дня, а щонайменше 15-20 років. Парк, як і вино, повинен вистоятися: адже його спершу замислюють і плянують люди, потім росте дерево, формується ландшафт, і, зрештою свідомість інших людей почне сприймати цю територію як парк. У парках ми починаємо по-іншому міркувати над філософією життя. Природа не вмирає. Просто одні дерева з часом трухлявіють, однак дають поживний ґрунт для народження нового життя і молодого дерева. І люди теж перероджуються, стають джерелом життя для інших“.

Цю філософію чудово втілено у садибному парку „Дарівка“ містечка Шпола: цілий парк із лип, які цвітуть у різний час – неповторна краса і пахощі. Багато й інших унікальних для цієї місцевості порід дерев (бук, тиса тощо). Це парк неперервного цвітіння, коли з ранньої весни до пізньої осені щось повинно квітнути. І кожна квітка чи рослина – це легенда, яку треба пізнати.

На забудову парку в маєтку „Дарівка“ вплинув князь молдавського походження Абаза. Нині на території маєтку розташована спеціалізована школа для хворих дітей. Однак саме дирекція закладу і учні дбають про парк та споруди, аби не втратити цю унікальну пам'ятку, хоча намагання відібрати у них цей палац достатньо.

Залишки чудових парків чекають свого дослідження і відновлення у Драбові, Малих Канівцях, Ковраї.

Ціла філософія життя закладена у Мошенському парку, де у кінці довгої алеї світить маяк. Насправді це дорога життя, дорога до Бога. І людина, йдучи по ній, як і в житті, постійно спокушається зійти вбік: звернути до господарчого двору, маленького винного заводу або ж на хвилясту вузьку стежку. Але, дійшовши до кінця, до світла маяка, людина теж повинна засвітитися. Приходить розуміння, що своїм життям і вчинками ми освітлюємо дорогу іншим. І маяк, який там стоїть – зовсім не для навігації. Ще один маяк на Дніпрі був у Прохорівці, де жив філолог, історик України, ботанік Михайло Максимович. Коли він приїздив, маяк засвічувався, не лише радіючи приїзду мудрого господаря, а й символізуючи, що людина повинна ставати світільником, преображатися.

Усі парки об'єднує спільна риса: вони створюються з любові. Бо треба не тільки мати гроші, а й терпіння, час, майстерність і віру в те, що створене тобою зігріватиме душу людям ще довгі роки після твого земного життя.

Парк декабристів у Кам'янці.

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

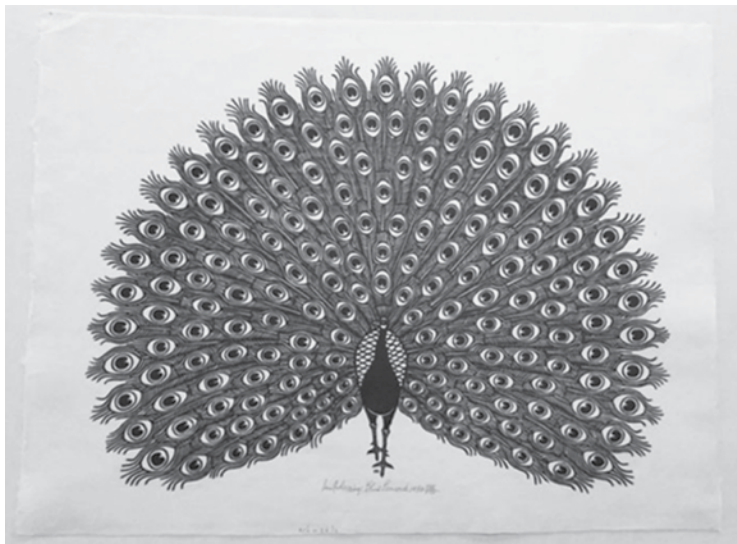
ЯКІВ ГНІЗДОВСЬКИЙ

Збережіть дату: виставка та продаж - 60 картин

William Greenbaum Fine Prints

П'ятниця, 17 квітня 2020 р., 4-9 по пол.,
та субота, 18 квітня, 10 ранку-5 по пол.,

D.C. Rare Book and Art Fair, Crystal City Gateway Marriott,
1700 Richmond Highway, Room 110, Arlington, VA

Ми купуємо і продаємо малюнки та інші мистецькі твори вже понад 50 років. Напишіть нам по е-пошті wng@greenbaumprints.com або зателефонуйте за номером 508-284-7036 для отримання детальної інформації про продаж або купно відбиток, рисунків та малюнків Я. Гніздовського.

William Greenbaum Fine Prints
Rockport, MA 01966

Галерія відкрита за попереднім домовленням.

Член: International Fine Print Dealers Association

**ЕВГЕН
ОШЧИСЛАВСЬКИЙ**
Ліцензований продавець
страхування життя
Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 480-207-7070

e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страхування Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Tel.: 973-292-9800 ext. 3035

e-mail: mdrich@unamember.com

Револуція Гідності...

(Закінчення зі стор. 12)

У графічній формі відтворено хронологію та основні події Євромайдану. Новела знайомить читача з історією юної дівчини Слави, яка змінює свій життєвий курс і стає активною учасницею протесту проти свавілля влади.

При підготовці книги художники вивчали фотоархів Національного

музею Револуції Гідності, робили замальовки на Майдані Незалежності й алеї Героїв Небесної Сотні, в чому їм суттєво допомагали куратори проекту Світлана Яценко та Ольга Сало.

Перший наклад „Історії з Майдану” поширюватиметься безкоштовно по бібліотеках, школах, молодіжних організаціях. Творча команда планує працювати над продовженням графічної новели про те, як Євромайдан переріс у Револуцію Гідності з безсмертним подвигом „Небесної сотні”.

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

69-і Річні Загальні Збори відбудуться в неділю, 22-го березня, 2020 р. о годині 2:00 пополудні

у великій залі Академії св. Юра,
за адресою 215 схід 6-та вул. в Нью-Йорку

Цього року закінчується каденція наступних членів Дирекції:
Катерини Попович, Марка Баха, Юрія Яримовича

Пропозиції до Номінаційної Комісії просимо надсилати на адресу:

SELF RELIANCE (NY) F.C.U.
108 Second Avenue
New York, NY 10003
Attn: Nominating Committee

Просимо членів принести із собою членську книжечку.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
Округу Нью Інгланд

повідомляє, що

Річні Загальні Збори

відбудуться

в суботу, 28 березня 2020 року о 2-ій год. по пол.

в нижній залі Українського Народного Дому у Гартфорді,
961 Wethersfield Avenue, Hartford, CT 06114.

У нарадах зобов'язані взяти участь члени управи
окружного комітету, конвенційні делегати,
та по два делегати від наступних відділів:

59, 67, 206, 238, 241, 253, 254, 277, 387, 414

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Юрій Симчик – Головний Секретар УНСоюзу
Слава Горбатий – Радна УНСоюзу

За управу Округу:

Мирон Колінський, Голова округу
Христина Мельник, Заступник голови
Богдан Добошак, Секретар
Слава Горбатий, Касир

Субота, 21 березня 2020 р.
о год. 7 веч.

БЕСІДА

із запрошеним куратором, Василем Махном,
за участю художника Михайла Туровського,
проф. Мирослави Мудрак
та проф. Олександра Мотилія

ОСТАННЯ
НАГОДА!
Виставка
закривається
22 березня 2020 р.

Вступ (включно з перекусом) 15 дол.;
члени, сеньори 10 дол.; студенти 5 дол.

Від темряви до світла:
Живопис

Михайла Туровського

Години Музею:
від середи до неділі
11:30–5:00
Museum hours:
Wednesday – Sunday
11:30–5:00

THE UKRAINIAN MUSEUM • УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
222 East 6th Street, New York, NY 10003
T: 212.228.0110 • info@ukrainianmuseum.org
www.ukrainianmuseum.org

СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
МІЖНАРОДНИЙ ІНСТИТУТ ОСВІТИ, КУЛЬТУРИ ТА ЗВ'ЯЗКІВ З ДІАСПОРОЮ

З НАГОДИ 70-ЛІТТЯ СФУЖО

XXXII ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС СФУЖО ІМ.МАРУСІ БЕК,

УКРАЇНСЬКОЇ АМЕРИКАНКИ – ВИДАТНОЇ ДЕРЖАВНОЇ, ПОЛІТИЧНОЇ ТА
ГРОМАДСЬКОЇ ДІЯЧКИ, ЗОКРЕМА АКТИВІСТКИ ЖІНОЧОГО РУХУ,
ЗАСНОВНИЦІ ЛІТЕРАТУРНОГО КОНКУРСУ, НАЗВАНОГО ЇЇ ІМЕНЕМ.

ДЛЯ УКРАЇНОК З УСЬОГО СВІТУ

WFUWO MARUSIA BECK LITERARY COMPETITION

ТЕМА КОНКУРСУ:

«ЩО МОЖУ Я, УКРАЇНКА ТРЕТЬОГО ТисячОЛІТТЯ?»

ЖАНР ЛІТЕРАТУРНОГО ТВОРУ:

ЕСЕ, НАРИС, ОПОВІДАННЯ

ВІК КОНКУРСАНТОК 14 – 25 РОКІВ.

АВТОРКА ПОВИННА ПОДАТИ КОРОТКУ ДОВІДКУ ПРО СЕБЕ: ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я, ВІК, КРАЇНА
ПРОЖИВАННЯ, ДОМАШНЯ АДРЕСА, ФОТО).

ОБСЯГ РОБІТ ДЛЯ ДВОХ ВІКОВИХ КАТЕГОРІЙ

(14 – 17 РОКІВ – ДО 1000 СЛІВ, 18 – 25 РОКІВ – ДО 2000 СЛІВ).

ПРАЦЯ ПОВИННА БУТИ ПІДПИСАНА ПСЕВДОНИМОМ, ДРУКУВАТИСЯ ШРИФТОМ
TIMES NEW ROMAN ТЕКСТОВОГО РЕДАКТОРА WORD РОЗМІРУ 14, ІНТЕРВАЛОМ 1,5.

ПРИЙОМ КОНКУРСНИХ РОБІТ ВІДБУВАТИМЕТЬСЯ З 31 СІЧНЯ ДО 31 ТРАВНЯ 2020 Р.

ДРУКОВАНІ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ ТВОРИ, З ПЕРЕЛІКОМ ВИКОРИСТАНИХ
ПЕРШОДЖЕРЕЛ, ПРОСИМО НАДСИЛАТИ НА ЕЛЕКТРОННУ СКРИНЬКУ
concurism.beck@gmail.com З ПОЗНАЧКОЮ «НА ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС СФУЖО
ІМ. МАРУСІ БЕК».

ПЕРЕМОЖЦІ КОНКУРСУ ОТРИМАЮТЬ ГРОШОВІ ВИНАГОРОДИ
СПОНСОР - СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ОРГАНІЗАТОР:

ПАРТНЕР:

ПАМ'ЯТАЙ ПРО НАЙКРАЩИХ, СТАВАЙ НАЙКРАЩОЮ!

Путін...

(Закінчення зі стор. 7)

Кабінеті Міністрів України. Робоча група, очолювана відомим мовознавцем, тодішнім директором Інституту української мови Василем Німчуком, у 1999 році підготувала зміни до чинного правопису, якими було врегульовано передавання власних імен. У грудні 2000 року ці зміни були підтримані Радою з питань мовної політики при Президенті України. На 15-16 лютого 2001 року було заплановано підсумкове засідання правописної комісії з участю вченого світової слави Юрія Шевельова. На жаль, втрутилася політика, велика політика. Відразу після завершення засідання Ради з питань мовної політики пропонувані зміни були віддані фактично на поталу деяким засобам масової інформації, в основному російськомовним, які організували

„всенародне обговорення“, цинічно і безвідповідально перекинувши зміст проекту правопису. Шабаш у російськомовних виданнях призвів до того, що Президент Леонід Кучма скасував підсумкове засідання правописної комісії.

Чинний правопис каже, що російські імена повинні відтворюватися за законами української мови: „За усталеною традицією імена та імена по батькові росіян передаємо їх українськими відповідниками: Олександр Пушкін, Михайло Шолохов, Василь Шукшин“.

Виданий у Харкові 1929 року „Правописний словник“ Григорія Голоскевича наводить не лише повні імена, але й зменшувальні: Володимир, Катерина, Катря, Марія, Марійка, Михайло, Михась, Наталя, Наталка, Олена, Петро, Петрусь, але не має жодного російського відповідника.

Відома філологиня Людмила Борис з Московського державного університету ім. Ломоносова вважає: „Традиційної передачі імен Михайло Горбачов, Володимир Путін, а не Міхайл Горбачов чи Владімір Путін на письмі дотримується більшість видань (винятки становлять „Український тиждень“ та „Коментарі“). На відміну від чужоземних коментаторів, українські журналісти та диктори інстинктивно зберігають гомогенність мовної ситуації, не порушуючи українських орфоепічних норм. Це питання не толерантності чи відсутності поваги, це звичка. Вимова та написання російських імен та прізвищ за російськими правилами сприймається як недоцільна“.

Ось коментар Інституту української мови Національної Академії

Наук України: „Усталена практика добирання російських відповідників до українських імен та навпаки окремими громадянами сприймається як посягання на їхні права та неповага до їхніх національних почуттів. Слід зауважити, що йдеться не про переклад, а про заміну ім'я в одному національно-мовному оформленні іншим. Адже якби ми стали перекладати імена, то і Елену, і Олену треба було називати „світлою“, Николая та Миколу – „переможцем народів“, П'єра та Петра – „каменем“, як у давньогрецькій мові, звідки вони походять.“

Порівнювати передавання сучасних західноєвропейських та давно запозичених християнських імен некоректно, оскільки протягом тривалого історичного періоду взаємних контактів у східних слов'ян усталилися дві різні традиції їх передавання. Так, імена західноєвропейського походження на зразок Жан, Еліс, Крістіан, Віліям традиційно передають за їх звучанням.

Зовсім інша практика існує для запозичених християнських імен, які набули широкої популярності і є спільними для всіх східних слов'ян. Первісно всі вони прийшли з Візантії разом з обрядом хрещення у вихідній церковнослов'янській або канонічній формі. Поступово у кожного східнослов'янського народу вони набули специфічного звукового оформлення, обросли різноманітними

варіантами, що зумовило деякі розбіжності в їхньому звучанні та написанні. Тому називати будь-яке ім'я „російським“, „українським“ або „білоруським“ можна лише умовно, за формою, а не за походженням.

Водночас багато українських імен в офіційних документах стали записуватися в народному звучанні. Внаслідок цього в українців виникло паралельне вживання канонічних і народних варіантів хресних імен у функції документальних. Ці варіанти збагатили вітчизняний іменник, його структуру й склад. Наприклад, такі первісно народні форми українських імен, як Дорош, Карпо, Кость, Лавро, Мусій, Олекса, Самійло, Супрун, Панас, Тодор, Горпина, Одарка, Фросина, Ярина, Наталка, Параска, Оляна, Христя сьогодні вживаються у функції офіційних.

Оскільки церковнослов'янські імена стали офіційними іменами й росіян, то створюється враження, що українські імена перекладаються російською мовою та навпаки. І все ж спільне походження християнських імен всіх східних слов'ян зумовлює те, що українці Микола, Петро та інші усвідомлюють, що їхні імена — це те саме, що російські Николай, Петр тощо.

Тому традиційно всі сучасні імена людей, поширені в Україні та Росії, відтворюються державною мовою тієї країни, де вони проживають, з допомогою своїх відповідників.

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
 Established 1972
 Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправі)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 40-літнім досвідом!
973-574-8800
 Fax: 973-574-8887
 e-mail: computopr@aol.com

В тридцять шосту та тридцять річницю
 відходу у вічність наших родичів

НІНА (1902-1984)

ГРИГОР (1903-1990)

св. п.

НІНИ І ГРИГОРА ЛУЖНИЦЬКИХ

будуть відправлені Сорокоусти,
 і Божествені Літургії
 в Українських католицьких церквах.

В часі Світлого Великого Посту
 просимо пом'янути їх у своїх молитвах.

Родини: Кульчицьких, Лузницьких і Рудницьких

MONUMENTS
Oblast Memorials Co.
 PO Box 746, Chester, NY 10918
Tel : 845-469-4247
Custom Designed Quality Monuments
 Serving NY/NJ/CT Cemeteries
 e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com
 web site: www.oblastmemorials.com
 BILINGUAL HOME APPOINTMENTS

LYTWYN & LYTWYN
 UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
 Theodore M. Lytwyn, Manager
 NJ Lic. No. 3212
 AIR CONDITIONED ROOMS
 Обслуга ЩИРА І СЕРДЕЧНА
 Our services are available
 anywhere in New Jersey.
 Також займаємося похоронами
 на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
 і перенесенням тлінних останків
 з різних країн світу.
 UNION FUNERAL HOME
 1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
 UNION, NJ 07083
 908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
 УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
 Займається похоронами
 в **BRONX, BROOKLYN,**
NEW YORK і околицях
ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
 Родина **ДМИТРИК**
Peter Jarema Funeral Home, Inc.
 129 EAST 7th STREET
 NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

VARSHAVSKY MONUMENTS
 862-812-7086
 E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com

ПАМ'ЯТНИКИ — МАВЗОЛЕЇ

Великий вибір граніту
 Індивідуальний дизайн
 Гравірування на граніті
 Керамічні фотографії на пам'ятники
 Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA

Ділимося сумною вісткою
що 2-го листопада 2019 року відійшов у вічність

св. п.

Богдан Коженювський

син Олександра та Ірени (Глова) Коженювських,
народжений 19-го грудня 1941 року в Ярославі, Україна.

Парастас відбувся 7-го листопада 2019 року.
Заупокійна Свята Літургія була відправлена 8-го листопада 2019 року в церкві Благовіщення Пречистої Діви Марії в Melrose Park, PA.
Похований на українському цвинтарі св. Марії в Elkins Park, PA.

Залишилися у глибокому смутку:

- дружина Ксеня з дому Федорів
- діти Катря з чоловіком Юрієм Коваль
Лука з дружиною Христиною
Павло з дружиною Елизабетой
Матей з дружиною Керен
- внуки Мая, Роман, Зоряна, Йосиф, Надя, Лилі, Ейва
- сестра Марія з чоловіком д-ром Юрієм Бошко
і доні Аріядна, Олександра Оферман, Наталка
та внуки Алиса й Аштон

родини в США, Ірландії, Швеції та Україні: Коженювські, Антоняк,
Рудакевич, Блаквел, Федорів, Мох, Пилип, Яремко.

Bohdan was a three-decade employee of the City of Philadelphia, the Deputy Director of Aviation of the Philadelphia International and Northeast airports. He was a founding member of the Ukrainian Educational and Cultural Center in Jenkintown, PA and helped found the Ukrainian Federation of America (UFA), a non-profit humanitarian organization, which he led for ten years as its first president. Bohdan was an active member of PLAST Ukrainian Scouting Organization's "Lisovi Chorty" and the Ukrainian Engineers' Society of America.

He was preceded in death by his infant brother Roman and parents, Alexander and Irena.

Bohdan was born in Jaroslaw, Ukraine on December 19, 1941. During World War II the family was forced to flee their homeland and eventually settled in Australia, where Bohdan spent his formative years. After a decade in Australia, the family reunited with Alexander's siblings in Philadelphia and Bohdan graduated as a member of the 213th class of Central High School. He earned his Bachelor of Science in Civil Engineering from Drexel University in 1966 and began his career with the City of Philadelphia in the Water Department.

As the long-time Deputy Director of Aviation, Bohdan was responsible for airport operations, planning, security and maintenance, and oversaw the expansion of the PHL International Terminal. During his tenure he was often seen interviewed on television during snowstorms, bomb threats, and taxi strikes. In 1991, Bohdan was instrumental in organizing the UFA humanitarian relief flight of medical equipment for Ukraine on "Mriya", an Antonov 225, the world's largest cargo plane.

Bohdan was an active volunteer and deeply committed individual who provided critical leadership to the cause of freedom and peace for the people of Ukraine and to the well-being of the Ukrainian diaspora in the United States. He played a critical role in the efforts to create awareness and develop support for Ukraine in the US Congress - an effort that resulted in the formation of the Congressional Ukrainian Caucus and major advocacy for Ukraine.

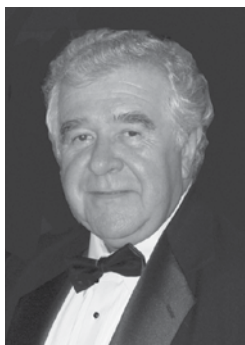
In February 2019, Bohdan was awarded The Alexander B. Chernyk Medal by the Ukrainian Federation of America, where he joined such distinguished leaders as former Congressmen Jim Gerlach and Mike Fitzpatrick and Ambassador Taylor, reflecting the esteem, gratitude and respect given him by the Ukrainian community.

An avid bowler with The Men of St. Matthew, Bohdan was a dedicated family man who enjoyed fishing, camping, cooking, gardening, reading science fiction and model train building. He preserved his Ukrainian heritage and traditions and hosted many family events, serving his versions of Ukrainian cuisine. He was a dedicated volunteer and member of the Annunciation BVM Ukrainian Catholic Church in Melrose Park, PA.

Пожертви в пам'ять Покійного можна складати на:

- Annunciation BVM Ukrainian Catholic Church
1206 Valley Road, Melrose Park, PA 19027
- Ukrainian Educational and Cultural Center
700 Cedar Road, Jenkintown, PA 19046
- Ukrainian Federation of America
700 Cedar Road, Jenkintown, PA 19046
- Plast Ukrainian Scouting Organization, Philadelphia Branch
700 Cedar Road, Jenkintown, PA 19046

Вічна Йому пам'ять!

У смутку повідомляємо, що 19 лютого 2020 року
відійшов від нас у вічність на 72-му році життя
наш дорогий Брат і Вуйко

св. п.

Богдан Ростислав Магоцький

Похорон відбувся на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

Осталися у глибокому смутку:

- сестра - Оксана Скульська
- сини - Мирон
- Марко
- Юрій з дружиною Галиною та сини:
Тарас Кривий
Олег Кривий з дружиною Марі і донею Анною-Марі

дальша родина і друзі в Америці й Україні.

Вічна Йому пам'ять!

У глибокому смутку повідомляємо,
що 21 лютого 2020 року, проживши
83 роки, відійшла у Божу вічність
після довгої недуги наша дорога
Мама, Бабця і Тета

св. п.

Александра Моравська

з дому Гніп

донька св. п. Микити і Гелени (з дому Гунтлах),
сестра св. п. Мілі, Миколи й Андрія,
вдова св. п. Теофіля,
народжена в Україні у 1936 році.

Заупокійна свята Літургія була відслужена у вівторок, 25 лютого, в Українській католицькій церкві св. Андрія в Камбел Гол, Нью Йорк.
Александра була похована коло чоловіка Теофіля і братової Марії Гарбачевської на цвинтарі св. Духа в Камбел Гол, Нью Йорк.

Залишилися у глибокому смутку:

- донька - Соня з чоловіком Павлом Гейлій, Ричмонд, Вірджинія
- внуки - д-р Ерик Гейлій, Ричмонд, Вірджинія
- Александер Гейлій, Атланта, Джорджія
- донька - Наталія з чоловіком Павлом Модж, Чітта ді Каstellо, Італія
- донька - Леся з чоловіком Романом Кручовим, Гилсборо, Нью Джерзі
- братові - Кароліна Гніп
- Стефанія Покора

багато племінників і племінниць з родинами.

Вічна Їй пам'ять!

Пожертви в пам'ять Покійної можна складати на:

St. Andrew's Ukrainian Catholic Church,
141 Sarah Wells Trail, Campbell Hall, NY 10916

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

TEL. 908-722-3130

FAX 908-253-0027

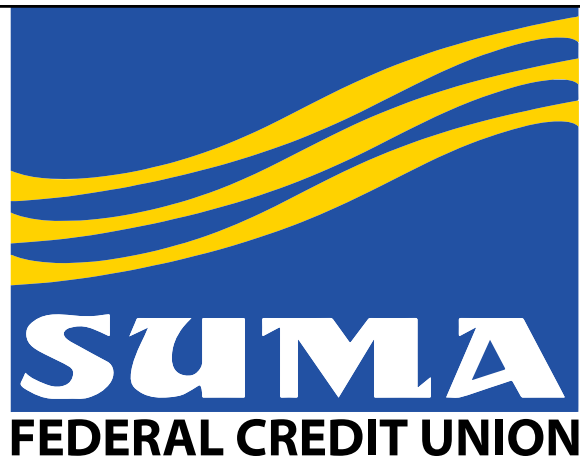
TOLL FREE 800-458-5467

kulinskimemorials@msn.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 колорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від С. Бавнд-Бруку, Н, Дж.

Шановні читачі! Жалібні повідомлення з приводу відходу своїх близьких і друзів просимо висилати на електронну адресу відділу оголошень „Свободи”: advertising@ukrweekly.com

Like us on
Facebook

Ваше омріяне житло може стати реальністю

з низьковідсотковою іпотекою від Кредитівки СУМА

Низькі оплати за аплікації

5/5 зі змінною ставкою

2.75%
APR*

30 річний незмінний відсоток

3.50%
APR*

Кредитівка СУМА є банківська установа, яка надає повний спектр фінансових послуг та обслугує наших членів вже понад 50 років

* The annual percentage rate (APR) is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APRs are as low as the rates advertised above. The APR shown here is based on the interest rates and points only and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay. Rates are for qualified borrowers who meet certain criteria. Rates and terms are subject to change without notice. 10% down for first time home-buyer, otherwise 20% down. Membership requirements apply. Other rates and terms are available. Contact the credit union for full loan details.

SUMAFCU NMLS# 527694

Наші філії зручно розташовані для ваших послуг

Main Office

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Yonkers Branch

Ukrainian Youth Center
301 Palisade Ave.
Yonkers, NY 10703
Phone: 914-220-4900, Option 7
Fax: 914-965-1936

Spring Valley Branch

Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch

Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch

Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

1-888-644-SUMA (7862) | Visit us online at www.sumafcu.org